

ZA JESEN IN HLADNE DNI ^V NOVI TRGOVSKI HIŠI „NAMA“

V LJUBLJANI, TOMŠIČEVA UL. 2

NOVI MODELI IN DESENI
JESENSKIH IN ZIMSKIH MOŠKIH IN
ŽENSKIH PLAŠČEV, JOPIČEV, KOSTUMOV,
OBLEK IN OSTALE MODNE KONFEKCIJE
VELIKA IZBIRA — ZMERNE CENE — NAKUP
TUDI NA POTROŠNIŠKI KREDIT

LETO XVII. — Številka 84

Ustanovitelj: občinski odbor SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Skofja Loka in Trzin. — Izdaja časopisno podjetje »Gorenjski tisk« — Glavni in odgovorni urednik SLAVKO BEZNIK

GLAS

KRANJ, sobota, 30. 10. 1965
CENA 40 DIN

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od 1. januarja 1958 kot poltednik, od 1. januarja 1960 trikrat tedensko, od 1. januarja 1964 kot poltednik, in sicer ob sredah in sobotah

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

ČLANI SKUPŠČINE JESENICE NA SINOČNI SEJI

Ne krniti komunalnih potreb

JESENICE, 29. oktobra — Na sinočni skupni seji obeh zborov skupščine Jesenice so potrdili spremembo proračuna in zglasovali več dopolnilnih predpisov v skladu z današnjimi gospodarskimi spremembami.

V predlogu skrčenega občinskega proračuna so odborniki zlasti zagovarjali težnjo, da ne bi smeli zmanjšati sredstev za predvideno komunalno dejavnost. Zlasti še, ker so letošnje poplave napravile veliko škodo na raznih cestah in so prebivalci zelo odvisni od pomoči iz občinskih virov za ureditev prometnih in drugih komunalnih naprav. Zato so v proračun vnesli samo popravek, da se dva milijona dinarjev odvzame iz proračunske rezerve v korist komunalne dejavnosti.

Precej govornikov se je oglasilo tudi na predlog o regresih za mleko po 10 dinarjev za liter. Toda morali so se spriznati z ugotovitvijo, da so jeseniški potrošni-

ki, vključujoč bolnišnico, železarno itd. v celoti odvisni od mleka iz KZK Kranj, ki pa trdi, da niti sedanja prodajna cena 140 dinarjev ne krije vseh proizvodnih, prevoznih in drugih režijskih stroškov. Zahtevali pa so, naj bi proizvajalci čimpreje dostavili točne kalkulacije o resničnih stroških, ki bremenijo cene mleka.

Prav tako so na seji potrdili nove najnižje nagrade za vajece, ki so določene od 12.500 dinarjev mesečno za prvi letnik, 15.000 dinarjev za drugi in 18.000 dinarjev za tretji letnik. Potrdili so tudi delno povišane cene

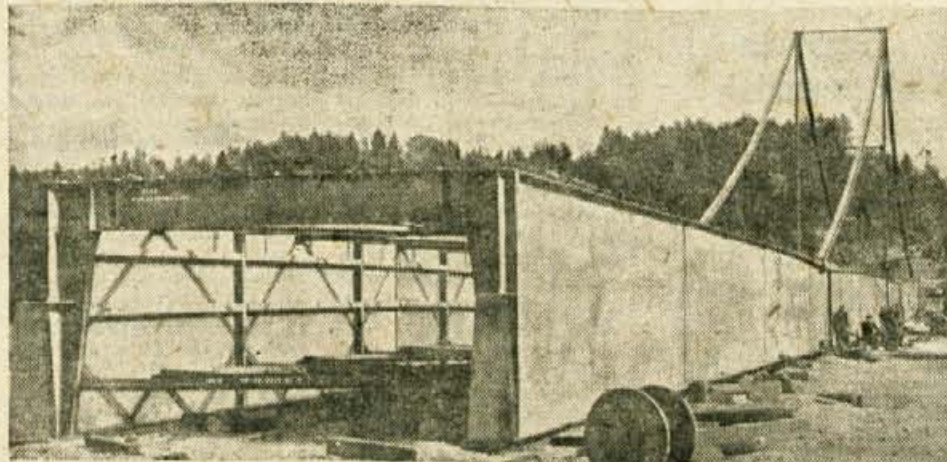
v lokalnem avtobusnem prometu, ki pa v primerjavi z drugimi mesti ostajajo še vedno dokaj nizka in tudi cene drugim komunalnim uslugam. — K. M.

Statuti v podjetjih

Kranj, 22. oktobra — Člani statutarnih komisij pri Občinskem sindikalnem svetu, Občinski skupščini ter Delavski univerzi v Kranju so na današnjem skupnem posvetovanju ugotavljali, da delo na izpopolnjevanju statutov v delovnih organizacijah hudo zaostaja. Sprejeli so dopolnilni program za konkretno pomoč določenim komisijam po kolektivih za izdelavo teh dokumentov.

K. M.

Že letos bo dograjen prvi odsek ceste

Obeti, da bo nova avtomobilska cesta Naklo — Podvin kmalu gotova, so vse prepričljivejši. Metalna iz Maribora, kot predvideno »ozko grlo« ima v glavnem na mestu že vse železne konstrukcije predvidenih mostov. Gornji posnetek kaže enoto, tu zvarjeno železno konstrukcijo dolgo 172 m v težini 250 ton, ki je tedaj v enotnem kosu pomikajo na most čez L. ešnico.

PREBIVALCI GORENJSKE!

Obiščite prodajalno

DEKOR — KRANJ,
Koroška c. 35

Izredna prodaja stano-
vanjske opreme od 15.
oktobra — 15. novembra

S 5% POPUSTOM

Pri klasičnih kuhinjah še
poseben popust.

Prodajalna odobrava po-
trošniška posojila!
Dostava pohištva na dom!

OBISK IZ FRANCIJE

V sredo dopoldne je obiskala Kranj francoska petčlanska delegacija regionalnega komiteja demokratičnih sindikatov iz oblasti Lyon-Rhone. Najprej so se ustavili

na občinskem sindikalnem svetu, potem pa so odšli v tovarno Sava. Predstavnike francoskih sindikatov zanima predvsem delo sindikalnih podružnic v delovnih kolektivih. Iz Kranja so člani delegacije, ki sta jih spremljala člana predsedstva republiškega sindikalnega sveta Mitja Svab in Branko Babič, odšli v Podvin in Radovljico.

JESENICE ZA 29. NOVEMBER

V ponedeljek, 25. oktobra, se je na Občinskem odboru Socialistične zveze delovnega ljudstva Jesenice sestal ožji odbor, da pripravi in potrdi program praznovanja 29. novembra. Program bodo pripravili mladinski pevski zbori osnovne šole Prežihov Voranc, centralni mladinski mešani pevski zbor vseh srednjih šol, dekliški in moški pevski zbor srednjih šol ter združeni pevski zbori.

Za celotne stroške so namenili približno 200.000 din in odobrili finančno pomoč DO-LIK in foto klubu Jesenice za kritje stroškov v počastitev 29. novembra.

Pogovor o »Iskre«

Kranj, 22. oktobra — Generalni sekretar Zveze sindikatov Jugoslavije Vajo Skenderović skupno s predsednikom in podpredsednikom republiškega sindikalnega sveta Slovenije Francom Popitom in Andrejem Verbičem je včeraj obiskal Kranj. S predstavniki sindikalne organizacije kolektiva Iskre v Kranju in občine se je pogovarjal o dejavnosti sindikalnih organizacij in o problemih in perspektivah tega kolektiva v Kranju. Obvestili so ga, da so za vršilca dolžnosti direktorja že imenovali Borisa Kryštufka in načrtno začeli uresničevati zastavljeni program za razvoj tega kolektiva. — K. M.

Bliza se 1. november

TRZIŠKI KOMUNISTI O SVOJEM DELU

Dan mrtvih

Težave v družbenih službah

Jesenice

Kranj

V vseh krajih jeseniške občine se pripravljajo na komemoracije ob dnevu mrtvih, ki bodo na pokopališčih, grobovih in ob spomenikih padlih iz narodnoosvobodilne vojne. Program za komemoracijo na jeseniškem pokopališču pripravlja DPD Svoboda Tone Cufar.

Na Javorniku so že izdelali program za dan mrtvih in ga bodo izvedli na pokopališčih na Breznici, na Koroški Belli in na Blejski Dobravi.

Osrednje komemoracije v počastitev dneva mrtvih v kranjski občini, v katerih sodelujejo organizacije ZB in kulturnoprosvetne organizacije, šolska mladina in druge, bodo v glavnem tele: Kranj na Trgu revolucije, v ponedeljek, 1. novembra ob 10. uri; Senčur isti dan ob 11. uri; Predosje isti dan ob 8.30. V nedeljo, 31. oktobra, pa bodo komemoracije v Stražišču ob 9. uri, v Zabnici ob 10. uri in v Cerkljah ob 11. uri dopoldne.

Bliza se dan mrtvih. Po vseh krajih urejajo grobove, saj ima vsakdo pod črno gomilo koga izmed nepozabnih. Posebna skrb pa velja grobovom padlih in umrlih nasilne smrti v naši revoluciji kot kaže prizor iz skupnega partizanskega grobišča na kranjskem pokopališču. Osrednja komemoracija v Kranju bo v ponedeljek, 1. novembra ob 10. uri na trgu revolucije, v Stražišču pa v nedeljo ob 10. uri

Radovljica v spomin padlim

Domala v vseh krajih radovljiške občine se skrbno pripravljajo na spominske svečanosti ob dnevu mrtvih. Občani v sodelovanju z organizacijami urejajo pokopališča, grobišča padlih in parke okoli spomenikov. Osrednja prireditev bo na dan mrtvih ob deveti uri v Dragi, ob desetih pa na grobišču talcev. Podobne svečanosti bodo tudi v Radovljici, na Bledu, v Gorjah in drugod. Sodelovali bodo pevski zbori, godbe, šolska mladina in predstavniki prosvetnih društev. Spominske svečanosti pripravljajo v večini primerov krajevne organizacije Zveze borcev v sodelovanju s kulturnimi skupinami in s šolsko mladino.

Družbeno politične organizacije in svet krajevne skupnosti Naklo pripravljajo za Dan mrtvih proslavo, ki bo 1. novembra ob 10. uri pred spomenikom padlih borcev v Naklem. Program bodo izvajali učenci tamkajšnje šole, pevski zbor in drugi.

Trgovine ob praznikih

Kranj — Pekarne: v nedeljo Pri mostu in na Zlatem polju od 8 — 11 ure, ponedeljek vse zaprte. Mlekarna: v soboto popoldne od 14 — 17 ure prodaja za nedeljo in v ponedeljek od 8 — 9 ure. Agrarijar v nedeljo poslovalnica na Prešernovi in kiosk na Koroški od 8 do 11 ure, ponedeljek isto od 8 — 11 na Prešernovi. Pri mostu in na Zlatem polju. Klavnica: na Maistrovem trgu nedeljo in ponedeljek od 7 do 12 ure.

Jesenice — V soboto vse prodajalne odprte do 19 ure. V nedeljo odprte vse samopostrežne trgovine in po ena trgovina v Ratečah, Kranjski gori, na Blejski Dobravi in v Zirovnici od 7. do 11 ure.

V torek je bila razširjena seja občinskega komiteja ZKS Tržič, na kateri so med drugim razpravljali o nadaljnjih nalogah ZK v novih gospodarnih. Gradivo je pripravila skupina za ekonomsko politična vprašanja občinskega komiteja v sodelovanju z osnovnimi organizacijami v proizvodnih delovnih organizacijah in skušala ugotoviti delovanje članstva ob gospodarski reformi in po njej.

V trziški občini ni nobene delovne organizacije, kjer bi zaposleni na nek način ne razpravljali o novih pogojih gospodarjenja in ukrepih, ki so potrebni za dolgoročno poslovno usmeritev na intenzivno gospodarjenje. V velik večini pa se osnovne organizacije ZK niso posebej sestajale in zavzemale svoja stališča do poslovne usmeritve

po gospodarski reformi. Komunisti so v glavnem uveljavljali svoja stališča neposredno v samoupravnih organizacijah in sindikalnih, mladinskih in drugih organizacijah. Razprave v delovnih organizacijah se niso omejile samo na voljene samoupravne organe, ampak je večina delovnih organizacij razpravljala s kolektivi, pri čemer so sodelovali člani ZK.

Zelo pozitivno je treba oceniti to, da so se vse delovne organizacije ob reformi obrnile vase in razpravljajo predvsem o tem, kaj morajo storiti same, da si izboljšajo položaj in zagotovijo prihodnost. Od vseh vprašanj izstopa v ospredje poslovna usmeritev podjetja in delitev osebnih dohodkov. O poslovni usmeritvi in ukrepih so razpravljali v Avtoopremi, Peku, Runu, Tovarni kos in Mesarskem podjetju. O dolgoročnem iskanju notranjih rezerv so razpravljali o Peku, Avtoopremi, Kmetijski zadruzi, Tovarni usnja Runo in ZLIT-u. O notranjih organizacijskih spremembah, boljšem redu in poslovanju so razpravljali skoraj v vseh delovnih organizacijah. Nadalje so bili predmet razprav še: kadrovska zasedba, delovni normativi, izobraževanje ipd. Nikjer ni bilo opaziti prami-

tnivega varčevanja pri drobnih izdatkih ali na račun izobraževanja. Tudi do enostranskega odpuščanja zaposlenih ni prišlo nikjer, pač pa ima cela vrsta delovnih organizacij načrte, da izvrši notranje premike. V glavnem nameravajo prenesti nekvalificirane administrativne moči v proizvodnjo. Tudi izboljšanje mehanizacije in tehnologije in osebni dohodki, predvsem nagrajevanje po delu in nagrajevanje strokovnih služb so bili pogosto predmet temeljnih razprav v kolektivih.

Razprava pa je opozorila še na vrsto pomanjkljivosti, ki jim hote ali nehotе botrujejo tudi komunisti. Če so v gospodarstvu pokazali komunisti izredno aktivnost, predvsem v iskanju notranjih rezerv, boljšem poslovanju, organizaciji dela in podobnem, ne moremo tega trditi za negospodarske dejavnosti.

Jasno je bilo tudi, da trziško gospodarstvo nima več možnosti za neki večji razvoj. Lahko se modernizira, izboljšuje tehnologijo, to pa je tudi vse. Zato pa stopajo v ospredje takozvane terciarne dejavnosti, predvsem gostinstvo in turizem, ki jim bodo morali posvetiti vso svojo pozornost in jim omogočiti hitrejši in kvalitetnejši razvoj. Vzoredno pa je tudi že zadnji čas, da se z vso resnostjo posvetijo tudi problemu kmetijstva, so podarjali na posvetu in tudi sprejeli smernice za bodoče delo komunistov v trziški občini. — S. B.

II.

Kar smo doslej povedali o zmogljivosti in stroških v centralah, velja v določeni meri tudi za ostale naprave za prenašanje energije do potrošnika. Tudi te so vsakokrat zgrajene za določeno največjo zmogljivost in cena prenosa je spet odvisna od njihove boljše ali slabše izkoriščenosti. Čim bolj enakomerno in stalno so obtežene in čim popolnejše je izkoriščena njihova trenutna zmogljivost, tem cenejše je njihovo obratovanje. Seveda, teh naprav ne moremo graditi za trenutne sedanje potrebe, saj bi bile potem že po prvem letu preslabe, temveč jih moramo graditi za predvidene bodoče potrebe. Tako so te naprave v prvih letih po zgraditvi preslabo izkoriščene in imajo tako rekoč višje stroške na enoto, po določenem času pa so spet preveč obtežene in ne zagotavljajo kakovosti prenešene energije. Cena bi se morala tako rekoč stalno menjati, kar pa ni izvedljivo. Vsaka izmed prenosnih naprav je le nekaj let gospodarna v obra-

Ing. Boris

Kako je kaj z elektri

tovanju in še to je v večji meri odvisno od potrošnikov kakor pa od podjetja, ki prenaša to energijo.

Pri prenosnih napravah ne smemo pozabiti, da imamo poleg stalnih stroškov za samo gradnjo, še vzdrževalne stroške, ki so le v manjši meri odvisni od količine prenešene energije in jih skoro lahko prištejemo k stalnim.

Rekl boste: »Potem pa sprejemljivih stroškov pri prenosu ni!« O, seveda so. Tu so izgube energije same na prenosni poti. Čim daljša je ta pot, čim večje so količine prenešene energije in čim bolj je obtežena prenosna naprava, tem večje so izgube. Kakor pri tovornjaku. Čim dalje vozi breme, čim težje je to, kar smo mu naložili in čim slabši je tovornjak sam po sebi, tem več bencina ali nafte bo porabil za pot. No, in kakor moramo pri gibljivi-

vih stroških prevoza s tovornjakom računati še na porabo olja, porabo gum, na stroške samega šoferja, tako so pri prenosu električne energije izgube v transformaciji, izgube v daljnovodih, v omrežjih, omski, induktivni, kapacitivni padci napetosti itd. itd. Vsak izmed teh elementov posredno ali neposredno vpliva na stroške obratovanja.

In če smo pri centralah rekli, da v določenem trenutku vpliva preobtežba na kakovost energije, lahko pri prenosnih napravah ugotovimo nekaj sličnega. Če pri neki napravi prekoračimo njeno gornjo zmogljivost, ne bodo samo narasle izgube in s tem stroški, temveč se bo poslabšala kakovost t. j. napetost energije pri potrošniku. In če upoštevamo še to, da naprave ne moremo trenutno in poljubno spreminjati, da ni-

POTROŠNIK V VRTINCU CEN IN MOŽNOSTI

Kar je ceneje

Za 53 odstotkov manj teletine in 79 odstotkov več svinjine, manj peciva in belega kruha, toda več črnega kruha, manj luksuznih predmetov

To so nekatere glavne ugotovitve posebne analize cen na tržišču in prodaje, kar je raziskala posebna služba v Kranju za mesec september. Skok cen na tržišču, zlasti živilskih potrebščin, ki je v poletnih mesecih (upajmo!) zabeležil svoj rekord, je pokazal v septembru že prve »spodrstlajše« navzdol.

Tako so bile vrtnine v juliju kar za 68 odstotkov dražje kot lani v povprečju, v avgustu so že padle na 39 in v septembru na 30 odstotkov več kot v lanskem povprečju. Seveda pa med temi nosi zastavo cena krompirja, ki je tudi v septembru za 116 odstotkov dražji kot lani. Celo cenejši kot lani je paradiznik, sveža paprika je padla znova na lansko ceno, nenatne so spremembe pri cenah maščob, alkoholnih pijač in še nekaterih manj

važnih potrebščin. Cene tekstilnim blagom, bodisi bombažnim kot volnenim, pa so poskočile v septembru pri novih nabavah.

Zbirni podatki iz vseh trgovin dokazujejo, da so v septembru ljudje še več kupovali kot prejšnje mesece. Toda dinarsko merilo ni merilo količine in kvalitete blaga. Na splošno ugotavljajo, da se ljudje zatekajo k cenejšemu, čeprav manj kvalitetnemu blagu. To velja ne le za oblačila, pohištvo itd.,

marveč tudi za prehrano. Teletje meso, ki je v lanskem povprečju pomenilo 26 odstotkov celotne potrošnje mesa, se je sedaj znižalo na 13 odstotkov, ali bolj konkretno v mesecu avgustu za 53 odstotkov kar je v težini pomenilo 96.000 kg. Hkrati pa so potrošniki kupili v istem mesecu okroglo 82.000 kg ali 79,5 odstotkov več svinjskega mesa, ker je to znatno ceneje. Najbolj pomisleka vredno pa je, da se je potrošnja mleka znižala v avgustu za 21,9 odstotkov ali za 384.000 litrov. K. M.

Prevelik kos kruha

V večini delovnih organizacij družbenih služb so si že v začetku leta privoščili 20 do 30 odstotkov višje prejemke ne glede na produktivnost dela in zmogljivosti občinskega proračuna.

To so med drugim ugotavljali na občnem zboru občinskega sindikalnega sveta Skofja Loka, ki je bil v torek. Častna izjema pri tem, kot je v poročilu povedal predsednik ObSS tovariš Peter Finžgar, je podjetje Kroj, ki je vzporedno z povišanimi osebnimi dohodki povečalo tudi produktivnost in celotni uspeh, dobro so začeli tudi v kolektivu Avtokovinar, Niko, Ratitovec in Pekarija.

Prav tako je bilo slišati na občnem zboru resno zaskrbljenost zaradi poslovanja gospodarskih organizacij na

sploh. Rentabilnost poslovanja se je letos celo znižala za 6 odstotkov v primerjavi z lanskim letom. Tako je bilo lani na vsakih 100 dinarjev vloženih sredstev ustvarjeno 33, letos pa le 30 dinarjev produkta.

Precej so govorili tudi o nagrajevanju po delu. Tudi tu, kot so menili, je še velika skrifa rezerva, kajti stimulativno nagrajevanje, kjer so ga pravilno uveljavili, je kot osrednji vzgon k večji produktivnosti in izboljševanju gospodarjenja na sploh.

K. M.

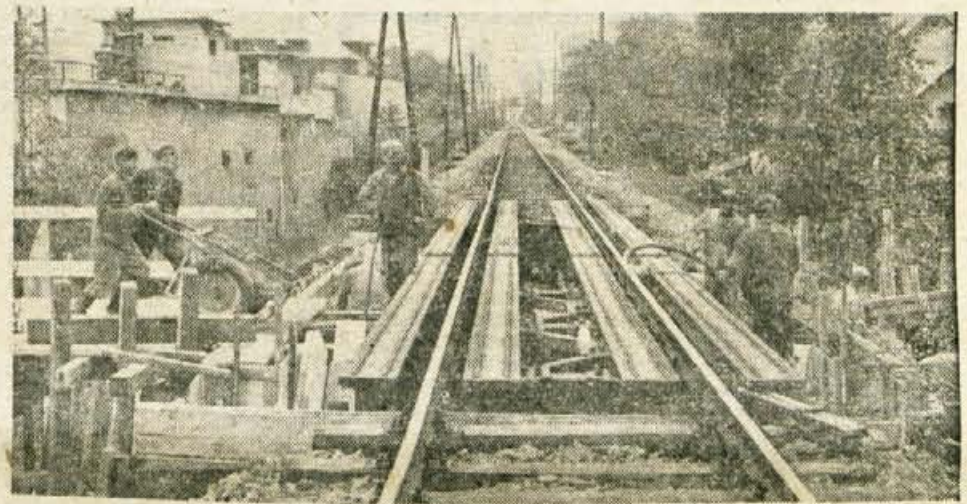
Na Voglu že 125.000 turistov

Odkar je pred dobrimi 15 meseci začela obratovati žičnica-nihalka na Vogel, se je je poslužilo že nad 125.000 potnikov. Samo v letošnjih devetih mesecih se je prepe-ljalo v obe smeri nad 168.000 potnikov. Vlečnica, ki je začela obratovati v začetku januarja letos, pa je do konca maja prepeljala blizu 113.000

smučarjev.

Pred dnevi so začeli graditi še novo vlečnico, ki bo dolga 620 m in bo imela zmogljivost 910 oseb na uro. Se to zimo bodo postavili tudi manjši snežni traktor, ki ga bodo uporabljali za vzdrževanje naprav in smučišč ter za reševanje.

J. P.

Jeseniški prometni vozli delajo preglavice mnogim organizatorjem. Med drugim gradijo sedaj tudi nov podvoz na destu Bratov Rupar, ki naj bi olajšal prehod in preprečil mnoge nesreče na tem kraju. Tu postavljajo betonske nosilce za progo, ki bo tekla nad cesto, skozi most pa bodo položili tudi kabel za visoko napetost železarnice

Valenčič:

ko na Gorenjskem?

ha že enodnevna obtežba naprave med konico v večernih urah (industrija, pisarne, trgovine in stanovanja) in najnižjo obtežbo tako imenovano »dolino« v nočnem času od 1. do 3. ure v razmerju približno 3:1, potem vidimo, da je lahko ista naprava enkrat n.p.r. preobtežena za 25 odstotkov in še v istem dnevu izkoriščena le z 41,7 odstotka.

Tako smo se v glavnih obrisih pomenili o težavah pri proizvodnji in pri prenosu električne energije. V podrobnosti se nismo spuščali, ker bi nam to spremenilo značaj spisa, le glede nekaterih lastnosti električne energije v pogledu njene kakovosti bi omenili, da sta napetost in frekvenca v povezanem energetskem sistemu odvisna od zmogljivosti vsega sistema in od njegovih največjih proiz-

vodnih enot.

In kakšna sredstva so potrebna za zgraditev elektroenergetskih naprav? Investicije na inštalirani KW so sicer odvisne tudi od velikosti naprave t. j. od njene zmogljivosti, vendar se gibljejo pri današnjih cenah za

	din/KW ca.
hidroelektrarne	250.000—400.000
termoelektrarne	200.000—300.000
prenosne naprave za napetost 220 kV	20.000.000
za napetost 110 kV	17.000.000
za napetost 35 kV	11.000.000
za napetost 10 kV	5.000.000
za napetost 380 V	2.400.000
transformatorske postaje in stikališča	12.000—30.000

Vse doslej smo pregledovali razmere le s stališča lastnih stroškov distributerja električne energije. Zdaj pa si ogledimo stvar še malo z druge strani t. j. kako pa gledamo napram kupcu elek-

trične energije. Če upoštevamo vse, kar smo povedali o vplivih na same stroške energije, potem nam bo takoj razumljivo, da ni vseeno kakšne količine energije kupec porabi, kdaj jo porabi in v kakšne namene jo porabi. Ker moramo imeti n. pr. za vsak kilovat kuhalne plošče pri posameznem odjemalecu, ki ga ta po svoji volji in potrebi s stikalom priključi na omrežje v kateremkoli dnevnem času, tudi v času največje obtežbe proizvodnih,

prenosnih in napajalnih naprav, stalno na voljo 1 kW energije, lahko rečemo, da moramo zaradi te kuhalne plošče zgraditi vse naprave do električne centrale s približno skupno investicijsko

Kako izkoreniniti nezaupanje

S posvetovanja obrtnikov

KRANJ, 29. oktobra — Na povabilo republiške gospodarske zbornice in republiškega odbora sindikata storitvenih dejavnosti se je danes zbralo v dvorani skupščine občine Kranj skoraj 200 zasebnih obrtnikov in predstavnikov družbenih obrtnih organizacij iz petih gorenjskih občin. Vodja službe storitvenih dejavnosti Gospodarske zbornice Slovenije Ivan Brumen je v uvodu zbranim obrazložil osnovne značilnosti položaja obrti po gospodarski reformi ter nakazal nekatere spremembe, ki si jih ta dejavnost v bližnji prihodnosti lahko še obeta.

Gorenjska ima sorazmerno dobro razvito obrt, saj je na njenem področju deluje 185 družbenih obrtnih organizacij in 900 zasebnih obrtnikov. Kljub temu ta dejavnost ne zadošča za potrebe industrije in prebivalstva na tem področju in bi jo bilo potrebno zelo okrepiti in razširiti. Ker je bil osnovni namen današnjega posvetovanja podrobno osvetliti ovire, ki preprečujejo razvoj obrti, so udeleženci razprave iz vrst obrtnikov govorili predvsem o svojih težavah. Navajali so

izredno težko oskrbo s surovišami, predvsem v kovinski stroki, pomanjkanja naraščanja, razširjeno sušmarstvo, nerešeno vprašanje pokojninskega zavarovanja za zasebnike, medfazni prometni davek v zasebni obrti itd. Iz vseh prispevkov k razpravi pa je bilo mogoče razbrati tudi to, da vlada pri obrtnih delavcih dokajšnje nezaupanje, ki ga je zapustil dolgotrajni negativni odnos do obrtništa, ki ga bo mogoče izkoreniniti le s prepričljivimi in učinkovitimi ukrepi.

KULTURNE USTANOVE RADOVLJSKE OBČINE

Pred novo sezono

Pri Zvezni kulturno prosvetnih organizacij v Radovljici so že sprejeli okvirni program dela za prihodnje delovno obdobje. Pred dnevi ga je obravnaval svet zveze in pripravili komisijam ter organizacijam, da na osnovi izdelanega osnutka čimprej pripravijo program za posamezne dejavnosti in vrste dela. To so predvsem igralsko-amaterska, glasbena, likovna, klubska in knjižničarstvo.

Da bi že v začetku sezone spodbudili k delu ljudi po kulturnih organizacijah, so

predvideli v novembru in decembru več seminarjev in pogovorov, in sicer z vodji dramskih skupin in režiserji ter za klubska dela. Vse kulturne organizacije bodo pripravile delovne načrte in jih sprejemale v novembru na občnih zborih in letnih konferencah. Občni zbor občinske zveze bo v januarju.

V minuli sezoni je bilo delo kulturnih organizacij zelo uspešno. Občinska zveza je našla primerno in spodbudno obliko sodelovanja s Svobodami in s prosvetnimi društvi. Tako so izvedli tudi vrsto skupnih akcij, med

njimi dramsko revijo, glasbeni festival in več seminarjev. Najbolj razgibano in plodno je bilo razdobje od januarja do julija 1965. V tem času se je zvrstilo v radovljiški občini 65 dramskih uprizoritev, 68 koncertov, 48 nastopov instrumentalnih skupin itd.

J. B.

70-letnica Franice Kratnarjeve

Pred kratkim so Kamničani iskreno čestitali k 70-letnici vneti zbirateljici dokumentov kamniške preteklosti in ljubiteljici lepih umetnosti Franici Kratnarjevi. Izrazom hvaležnosti in zahvale za njeno požrtvovalno sodelovanje pri kamniškem muzeju, turističnem društvu, gledališkem odru in drugih društvih, se pridružuje tudi naš GLAS, saj je Gorenjski Glas že takoj v svojem začetku

našel v njej prvo sodelavko iz Kamnika, ki mu je s poročili in dopisi pomagala utirati pot v kamniški konec. Jubilantini leta niso vzela njene delovne vneve in še vedno rada poseže po čopiču. S svojimi risbami, akvareli in olji je večkrat sodelovala na kolektivnih razstavah kamniških umetnikov, radi pa bi videli njena dela tudi na samostojni razstavi.

Bled je žarišče

likovne dejavnosti

Likovno razstavno delo v blejski festivalni dvorani stopa v peto leto. Štiriletna doba prirejanj sezonskih razstav med turistično sezono od maja do oktobra obsega dokaj bogat izbor razstav avtorjev različnih smeri. Zadnje letošnje razstavo so zaprli sredi oktobra.

V tej razmeroma kratki, a plodoviti dobi si je likovna komisija Zveze kulturno prosvetnih organizacij občine Radovljica pridobila dragocene izkušnje. Začetek pred štirimi leti je bil težak in zvezan s številnimi ovirami. Pravzaprav pa doba priprav za redno likovno delo sega na Bledu še več let nazaj. Glede na turistični značaj, ki ga ima Bled, so tamkajšnji kulturni delavci občutili potrebo, da najdejo za številne tuje goste in za domačine primerno dopolnilo h kulturnim prireditvam, celotnemu življenju v tem turističnem kraju pa dajo tudi globlji vsebinski poudarek. Sprva ni bilo izglede, ker ni bilo primerne razstavne prostora. Po izgradnji festivalne dvorane pa je ta ovira odpadla. Z razumevanjem takratnega turističnega društva ter s podporo občine so sporazumno določili za razstave avlo v festivalni dvorani.

Ze v prvem letu se je pokazalo, da so razstave zelo primerna oblika kulturnega

življenja na Bledu. Tedaj je prireditelj (likovna komisija) sodeloval z nekdanjim Jakopičevim paviljonom in z Moderno galerijo v Ljubljani. Naslednje leto (1963) se je likovna komisija osamosvojila in pričela lastno programsko politiko razstavljanja. To leto so se prvokrat združili na skupni razstavi tudi likovniki celotnega gorenjskega območja; priredili pa so že drugo razstavo likovnih del mladih ustvarjalcev. Posameznim razstavam so se tako pridružili še kolektivni nastopi.

V lanskem letu je prirediteljem prvokrat uspelo, da je s slikarjem redno nastopal tudi kipar. Razstavni prostor je sam na sebi omogoča takšne skupne razstave, ker je dovolj razsežen, zato se plastike v prostoru zelo prilegajo in ga tudi primerno izpolnijo.

Tudi letošnji razstavni program je bil obsežen. Od aprila do oktobra se je zvrstilo deset razstav, dve pa je priredil v zgornjih prostorih Gorenjski muzej iz Kranja.

Blejske razstave so prireditelji pripravljali po vnaprej pripravljenem načrtu za celo sezono in po načelni izdelani konceptu razstavne politike. Blejska galerija ni nikakršna poklicna institucija, marveč poteka celotno organizacijsko delo na povsem amaterski osnovi. Zanimiva je pri tem ugotovitev, da je Bled postal močno žarišče likovne dejavnosti na Gorenjskem in je nekajkrat pridobil likovnike celotnega gorenjskega območja za skupni nastop na blejski razstavi gorenjskih likovnikov. Prav tako uspešno je bilo nekaj časa sodelovanje z jeseniškim Dolikom, posebno pa z Gorenjskim muzejem v Kranju. Zveza kulturno prosvetnih organizacij je letos izdala tudi katalog s programom razstav.

Ze v preteklih letih je bilo več srečanj občinstva in ustvarjalcev na predavanjih in pogovorih. Lani so v petih krajih občine posredovali obiskovalcem prikaz razvoja slikarstva v ciklusu predavanj, pri čemer je sodelovala Narodna galerija iz Ljubljane. Tudi delavska univerza Radovljica je pripravila več razstav v stari radovljiški graščini. J. Bohinc

Profesor Vilko Rus

Kranjčani so v torek v velikem številu spremili na poslednjo pot profesorja Vilka Rusa, katerega bogato in plodno življenje se je izteklo v soboto, 23. oktobra. Rodil se je 28. maja 1901 v Kranju, kjer je končal gimnazijo in nato romanistiko na Univerzi v Ljubljani. Kot pedagog pa ni bil samo odličen romanist, ampak tudi slavist, ljubitelj materinščine, ki jo je z veliko ljubeznijo

in znanjem posredoval svojim učencem na številnih službenih mestih po Jugoslaviji, nazadnje v Kranju na dveh gimnazijah in v ekonomski srednji šoli. Vseskozi je bil prof. Rus napreden mož; med fašistično okupacijo je bil tudi v internaciji v Renicci in Padovi.

Vsi, ki so ga poznali kot človeka in kot pedagoga, ga bodo ohranili v trajnem spominu.

Počastili so pesnikovo obletnico

Osnovna šola Simon Jenko v Kranju je kot nosilka pesnikovega imena na izjemno pristrčen način počastila 130-letnico njegovega rojstva, hkrati pa tudi 100-letnico izdaja njegovih »Pesmi«.

Proslava je bila v sredo, 27. t.m., v dvorani kina Center, kjer so mali deklamatorji, pevci in govorniki prikazali ne le Jenkovo človeško, pač pa tudi pesniško podobo. Slike na projekcij-

skem platnu pa so skoro desetstotim mladim srcem pričarali podobo krajev, ki so navdihovali Simona Jenka pri ustvarjanju njegove razpoloženske lirike. Na neutrudljiv, a hkrati nazoren način, so se mali poslušalci zares intimno približali nežnemu pevcu Sorskega polja. Bila je lepa in dostojna počastitev Simona Jenka. C. Z.

100-letnica Pierza

kraja v Minnesoti, ki ima ime po Slovencu Pircu

Ko je 50-letni župnik Franc Pirc leta 1835 iz Podbrezjja odšel v Ameriko misijonarit med Indijance, je svojemu nasledniku zapustil udobno župnišče in veliko drevesnico, iz katere je menda lahko oddal do 8000 drevesc vsako leto. Slovencem je Pirc napisal prve knjige o naprednem sadjarstvu in si je zato pridobil vzdevek »oče umne sadjereje na Kranjskem«.

V Ameriki je ob Michiganem jezeru prvi oral ledino in sadil sadna drevesca, seme pa je dobival iz domačine.

Se bolj pa se je proslavil v novi ameriški državi Minnesoti, ki se je leta 1849 priključila Združenim državam. Tu ga je oblast imenovala za komisionarja za naseljevanje pokrajine ob gornjem Missisippiju. Ustanovil je še mnogo naselij, med njimi St. Cloud, ki je danes lepo in napredno mesto. Naseljenci so Pircu imenovali »oče mesta St. Cloud«. Ze leta 1855 so odšli prvi slovenski izseljenci iz Gorenjske, v Minnesoto, med njimi tudi Pirčeva sestra iz Podbrezjja, še več pa

se jih je izselilo leta 1865. Ustanovili so naselje Krainov (Kranjsko mesto) pri St. Cloudu.

Leta 1865 je Pirc izbral naseljencem novi prostor z bogato orno zemljo. Imenoval ga je Rich Prairie — Bogata Poljana. To je bilo tudi njegovo zadnje službeno mesto od 1870—1873, ko se je, 88 let star, vrnil v rodni Kamnik. Leta 1894 so ta kraj preimenovali v Pierz, kakor se je Pirc podpisoval v Ameriki in tudi v začetku v domovini, ko pravopis še ni bil urejen.

Letos je Pierz proslavil stoletnico. Sicer je to manjši kraj z 2000 prebivalci na področju fare, ima pa gimnazijo s 420 dijakmi (kot pri nas 4 višje razrede!) in veliko športno dvorano, ki nosita naziv »Pirčeva spominska gimnazija«. Ob stoletnici je tamošnji župni upravitelj Rev. Robert Voigt napisal zgodovino kraja v knjigi z naslovom »Pierzana«. Knjiga ima 100 strani in je bogato ilustrirana. V uvodu je življenjepis Franca Pircu, med tekstom pa sta po dve sliki Kamnika in Ljubljane ter podbreško župnišče, ki ga je leta 1832 zgradil Pirc in je zaščiteno kot kulturno zgodovinska zgradba. Zanimivo je, da je bil prvi Pirčev naslednik leta 1873 v Rich Prai-

rie — sicer samo eno leto — Janez Pavlin iz Podbrezjja.

V Pierzu so v pripravah za proslavo stoletnice zgradili dom za onemogle občane, ki so ga imenovali Marijina vila, zgrajen pa je ob Kamniški cesti — Kamnik Street.

Pirc sam in njegovo delo predstavlja del zgodovine države Minnesota. Zato so ob stoletnici njegovega prihoda v te kraje postavili Pircu velike spomenike v St. Cloudu in v Belle Prairie, kjer sta na spomeniku povezana grba Kranjske in Minnesote. Tako je Pirc še danes živ glasnik svoje male domovine v velikem svetu.

»Kamniški zbornik« bo v letošnji številki, ki bo izšla ob koncu leta, objavil daljši sestavek o Pirčevem življenju in delu.

Namesto 5 vprašanj: BLED IN SVETOVNO PRVENSTVO

Od 8. do 11. septembra 1966 bo na Bledu svetovno prvenstvo v veslanju. Ker smo dobili od več bralcev vprašanja v zvezi z Bledom odnosno organizacijo tega tekmovanja, smo se odločili, da posvetimo temu malo več pozornosti. Poizkušali bomo prikazati Bled z več platí in tako pomagati našim bralcem ustvariti sliko o tem, zakaj je Bled izbran za gostitelja in morda tudi o tem ali bo zmožeg to zahtevno nalogo.

Dežela kranjska nima lepš'ga kraja

O lepoti Bleda in njegove okolice res nima smisla pisati. O tem je dovolj povedal že Prešeren z besedami: Dežela kranjska nima lepš'ga kraja, kot je z okol'co ta, podobna raja. Poglejmo raje malo, kakšno je podnebje na Bledu...

Bled ima zdravo blago subalpino klimo z najdaljšo kopalno sezono od alpskih letovišč. Temperatura vode je od sredine junija do sredine septembra 22° C. Srednja mesečna temperatura je 19° C. Tudi deževnih dni je v poletnih mesecih malo. Največ jih je v septembru — trije, a najmanj v juliju — povprečno eden. Avgust je mesec, v katerem je najmanj oblačnih dni. V povprečnem izračunu jih pride 0,7.

Sir Humphry Davy je že

Emblem svetovnega prvenstva v veslanju, ki bo prihodnje leto na Bledu

leta 1818 zapisal, da je to najlepša dolina v Evropi. Leta 1855 je Švicar Arnold Rikli ustanovil na Bledu svoje zdravilišče, ki je v štiridesetih letih delovanja prineslo

Iz blejske zgodovine

Leta 1004 je nemški cesar Henrik II daroval sedanje blejsko področje brixenskem škofu Albulnu. Na gradu, ki tiči na skali nad jezerom, so domovali stoletja nekdanji blejski gospodarji. Upravo nad ozemljem so prepuščali svojim vazalom, ki so samovoljno vladali...

Leta 1803 je postal Bled z odlokom dunajske dvorne komisije državna last. V času francoske vladavine je bil last francoskega imperija. Last avstrijskega cesarja je postal zopet leta 1813. Ta ga je posedoval do leta 1838, ko so ga prevzeli ponovno brixenski škofje. Ti so ga leta 1858 prodali meščanom. Tako je minila velika doba blejskega gradu. Ostal je le še zgovorna priča nekdanje moči in slave blejskih gospodov.

Bledu svetovni sloves. »Smagradno jezero« od tedaj vabi vsako leto števne turiste z vsega sveta med temne gozdove Jelovice in Pokljuke pod mogočnim Triglavom.

Prenočišča

Zelo razvit turizem na Bledu je porok, da bo mestece lahko nudilo vsem udeležencem svetovnega prvenstva res dobre pogoje bivanja. Znani blejski hoteli lahko sprejmejo čez 1000 gostov. V času prvenstva bodo izrabljeni še številni počitniški domovi in hoteli v okoliških krajih.

Grand hotel Toplice ima 202 postelje in še v dependancah Jadran 82, Trst 90 in Korotan 29 postelj. Hotel Jelovica ima 240 postelj, a poleg tega še v dependancah: Mežaklja 76, Blegaš 36, Bogatin 26 in Lovca z 20 posteljami. Park hotel ima 220 postelj, Hotel Krim ima 55 postelj in v dependancah Vila »Maj« 15, Vila »Moj mir« 21 postelj. Hotel Triglav pa ima 114 postelj.

Camping Zaka na Bledu sprejme 600 sotorov, a razen tega je zagotovljenih v privatnih turističnih sobah okoli 1500 prenočišč. V bližini Bleda so številni kraji, ki bodo nudili svoje usluge udeležencem prvenstva: Lesce 4 km, Radovljica 6 km, Ribno 3 km, Podvin 10 km, Pokljuka 16 km itd...

Izletne točke

Poleg številnih najbližjih izletniških točk v neposredni bližini Bleda je mestece povezano z modernimi cestami tudi z ostalimi pomembnimi kraji. Bohinjsko jezero je od-

daljeno 28 km. Izlet do Kranjske gore (39 km) in Trente (65 km) je povezan po idilični gorski cesti preko Vršiča. Do železarske Kroke je le 15 kilometrov, a simbola naše borbe Begunj 7 km. Tem mestom lahko pripišemo še Kranj (29 km) in Škofjo Loko (40 km), mestj z bogatimi etnografskimi posebnostmi in zgodovinskimi spomeniki. Za motorizirane turiste tudi niso preveč oddaljeni Ljubljana, Postojna, Lipica in jadranska obala.

Veslanje

Blejska veslaška proga je med najboljšimi na svetu. Jezero je dolgo 2200 in široko 1300 metrov. Največja globlina je 30,6 m. Nadmorska višina 475 m.

Prve regate na jezeru so bile že leta 1905, prvo večje tekmovanje je bilo leta 1930 — državno prvenstvo. Isto leto je bila na Bledu tudi mednarodna regata v kateri so se naši veslači srečali z gosti iz sosednjih držav. Veslanje je po tem razmahu kmalu propadlo.

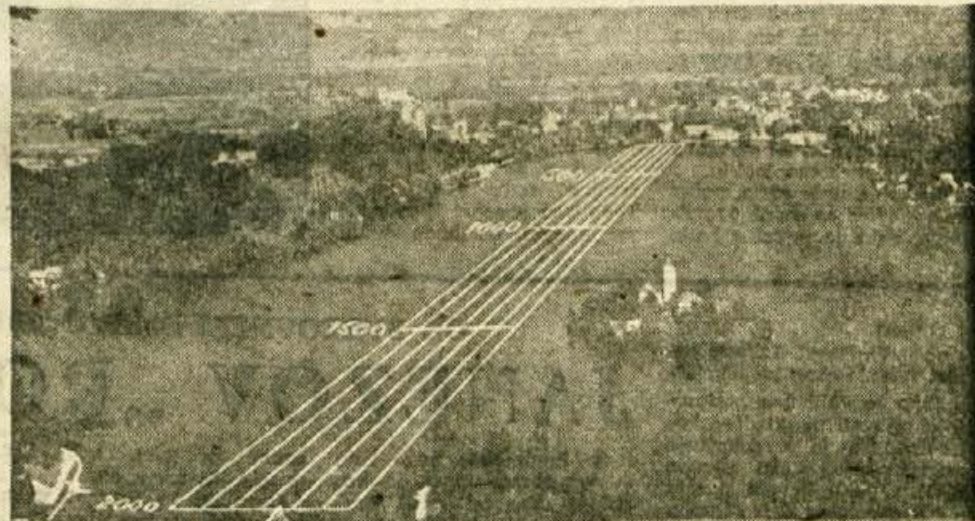
II. svetovno prvenstvo v veslanju.

Veslaški klub je bil ustanovljen na Bledu leta 1950. Tedaj so domačini prvič zaveslali v tekmovalnih čolnih. Prvi naslovi prvakov, ki so jih dosegli na državnem prvenstvu so bili presenečenje celo za domače tekmovalce. Še posebno je presenetila ekipa osmerca, ki je leta 1963 postala državni prvak. Čez eno leto je ekipa že predstavljala jedro jugoslovanskega osmerca, ki je osvojil bronasto medaljo na evropskem prvenstvu v Amsterdamu. Istega leta je osvojil ta osmerek tudi četrto mesto na olimpijskih igrah v Toklu.

Priprave na prvenstvo

Komite za organizacijo svetovnega prvenstva je že začel z delom. Narejeni so že hangarji, štart in cilj in urejene proge. Urediti morajo samo še nekatere podrobnosti in jezero bo za prvenstvo nared. Blejčani računajo, da bo do konca leta že vse urejeno.

Organizatorji pa so naleteli

Blejska proga je med najboljšimi na svetu. Znane so že diskusije o realnosti plasmaja na olimpijskih igrah v Toklu, kjer so bile posamezne posadke zaradi tokov v boljsem položaju. Na Bledu ne more priti do teh težav. Za vse nastopajoče bodo enaki pogoji

Leto 1950 je rojstno leto tradicionalne mednarodne blejske regate. To leto obenem pomeni tudi mejnik v razvoju blejskega veslanja. Blejski veslači so se kmalu uvrstili med najboljšje v državi in pričeli dosegati vidne uspehe tudi na tereh izven meja svoje domovine.

Najpomembnejša veslaška prireditev na Bledu je bilo do sedaj Evropsko prvenstvo za moške in ženske leta 1956. O tedaj naprej so na Bledu vsako leto najrazličnejša tekmovanja. Bled si je pridobil v svetu sloves. Blejčani so postali znani kot odlični gostitelji in organizatorji in kar je v športu še važnejše — odlični tekmovalci. Največje priznanje jim pomeni vsakokor podelitev organizacije za

tudi na zelo številne težave. Potrebno je narediti tribuno za 5000 ljudi, urediti morajo pošto z vsemi napravami, potrebne so kabine za radio, televizijo in časopisne poročevalce itd.

Velik problem predstavlja nerešeno prometno vprašanje na Bledu. Cesta okoli jezera je preozka za promet. V Zaki, kjer bo center, je ta problem toliko bolj pereč. Od občin so organizatorji sicer že dobili obljubo, da bodo urdili cesto od Rečice do hangarja za ves promet, vendar je zaenkrat ostalo le še pri obljubi.

Ze sedanje delo kaže, da bo prišlo do večjih težav pri denarju. Zvezi za telesno kulturo Slovenije in Jugoslavije nudita vso pomoč in tako ra-

čunajo, da bodo vseeno uspeli. Uspehi morajo, saj je na tehtnici ugled naše države.

Vsak teden se vrste sestanki komisije za organizacijo prvenstva. Plakate za prvenstvo so že dali v tisk, izdelali kratek film o Bledu, ki ga sedaj že predvajajo v Nemčiji. Film bo potoval tudi po ostalih državah.

Poseben program pripravljajo tudi zabavišča. V času prvenstva bodo nastopi najboljših jugoslovanskih folklornih ansamblov. Vrstile se bodo najrazličnejše prireditve.

Svetovno prvenstvo na Bledu ne bo pomenilo samo veliko športno prireditev, ampak tudi veliko turistično manifestacijo za vso državo. Zaradi tega pričakujejo organizatorji, da bodo naleteli pri vseh organizacijah, podjetjih in ustanovah na vso podporo, saj je tako veliko prireditev mogoče izpeljati le s skupnimi močili.

P. Colnar

Cesta pod Golico

Komunalno podjetje Jesenice je znova pričelo z ureditvijo ceste pod Golico. To delo so pričeli že pred meseci. Toda hudourniška voda ob zadnjem večjem deževju je napravila veliko škodo. Odnosla je večje količine navoženega peska in ga delno nagula tako, da je cesta prav težko prevozna. Odločili so se tudi, da bodo cesto razširili in ob njej uredili več parkirnih prostorov. — B. B.

Telefon je zazvonil. Dežurni poklicni gasilec je dvignil slušalko in poslušal drhteč glas. Pridite takoj! Pri nas gori! Otrok je v goreči hiši, ne moremo ga rešiti, ker je vse v plamenih! Fantje v belih čeladah so poskakali v avtomobil in že se peljejo proti kraju, kjer je požar. Gasilska sirena neusmiljeno »zavija« skozi polnočno temo.

NEPREVIDOST NA PRVEM MESTU

V letnih ali mesečnih poročilih vidimo, da dobra tretjina požarov nastane prav zaradi neprevidnosti. Za tem pa pridejo šele gradbene pomanjkljivosti in otroške igre. Zaradi tega se večkrat motimo, ko mislimo, da največ požarov nastane zaradi otroške igre, ker »pač« starjši znamo svojo neprevidnost nekako »zakriti«.

Pri pospravljanju skladišča sta se razbil dve steklenici, v katerih je bilo parketno loščilo. Nič nenavadnega, kajti to se lahko vsakemu pripeti. Eden izmed dveh delavcev, ki sta na tem mestu delala, je odšel po žaganje, da bi ga posul po tekočini in kasneje pometal. Medtem pa je prižgal cigareto in nič hudega sluteč odvrnil vžgalico prav na parketno loščilo.

Bliskoma se je vnelo, požar se je razširil na sosedne predmete. Fant je pričel s haljo

gasiti, prišli so še drugi delavci. Nastala je panika. Enainpetdeset gasilcev iz poklicnih in industrijskih enot je s težavo proti večeru požar pogasilo.

OTROK BI SE ZADUŠIL

Skupina otrok se je igrala »indijance«. Na koncu puščice na loku so imeli navezane krpice, ki je bila namočena v bencin in preden so jo izstrelili, so jo z vžgalico prižgali. Ena izmed puščic je zadela tudi »otrokovo zaželeno« cilj. Priletela je naravnost na gospodarsko poslonje. Otrok se je ustrašil očetovih udarcev, ker pri osmih letih že ve, kaj pomeni požar. V začetku ga niso pogrešali, ko pa se je požar razvnel, so ga pričeli klicati in iskati. Na vse klice ni bilo odgovora. Gasilci so pričeli vdirati v poslonje in to v sredino največjega ognja. Toda brez uspeha! Niso imeli več upanja, da bodo dobili

OB TEDNU POŽARNO-VARNOSTNE SLUŽBE

Otrok bo zgorel!

živega iz zgradbe. Ker je zgoraj že vse pogorelo, so pričeli iskati še v spodnjih prostorih.

Med zaboji so našli že na pol mrtvega otroka, ki je bil pokrit z vrečo. Ko so ga kasneje vprašali, zakaj je to napravil, je dejal:

»Skril sem se zaradi tega, ker sem se bal očetovih udarcev!«

Toda sedaj vsi očetovi udarci in vse ostalo ni moglo rešiti več milijonske škode, ki je pri tem nastala.

OBVEŠČANJE — NEZADOSTNO

»Poklicna četa tu, prosim!«
»Tako pridite k nam, ker se je vnela hiša!«

Telefonska zveza je s tem prekinjena. Dežurni gasilec naj sedaj ve, kje je tisti »K NAM«.

Drugi zopet povedo kje gori, vendar pa ne razložijo, kaj gori, kakšen je obseg požara, kdo kliče, s katere telefonske številke in podobno. Medtem, ko se gasilska enota pripravlja za odhod, lahko

posreduje dežurni vodji enote vse podatke in on potem med potjo napravi približni načrt gašenja požara. Marsikaj ljudje mislijo, če bodo to pripovedovali po telefonu, da bodo zato gasilci prišli kasneje, na požarno mesto, vendar pa to ne drži! Večsili se tudi primeri, da jih nekdo kliče z namenom, da ne bi ponoči »preveč zaspali«. Vendar pa vedo poklicni gasilci povedati, da takoj spoznajo, kdaj je zares požar in kdaj se hoče kdo ponorečevati iz tako resnih stvari.

IN NA KONCU NEKAJ ŠTEVILK

- Lani so kranjski gasilec
- 52-krat posredovali. V
- istem letu je bilo zaradi
- požarov okroli 140 milijono
- nov škode. Do sredine te
- ga meseca je bilo 31 požarov
- in 88 milijonov škode
- Poleg tega so lani reševali
- 118 prometnih nesreč
- Letos so trikrat sodelovali
- v poplavih, več ljudi so
- rešili iz Save živih ali mrtvih,
- enega celo iz apna
- Požari najpogosteje nastajajo
- v ponedeljkih. Po urah so največkrat od 10
- do 14. ure. Najnevarnejši pa je mesec marec in največkrat tudi maj, ker je sezona izletov v naravo in zaradi tega nastajajo gozdni požari. — J. Jarc

OB SVETOVNEM DNEVU VARČEVANJA

JANEZOV „ROGOVC“

Ustavil!

»Ustavi, šleva! Kako si postal važen! Pokaži tvoje kolo!«

Tako so vpili Janezovi sošolci ob cesti na mladega kolesarja. Ta je z dokajšnjo nespretnostjo stisnil zavore, zavil s ceste in pol dueata radovednih glav se je sklonilo nad vozilom. Najprej je vsak preizkusil zvonce, zatem zavore... In potem pa kar po vrsti: »Se smem samo malo?« Vsak se je peljal do ovinka savskega mostu in nazaj.

Sele zatem se je Janez opogumil in začel:

»No vidite, Zakaj se tudi vi ne potrudite, da bi si kupili kolo. Lani sem se odločil. Kolikokrat ste vi šli v kino, zapravljali denar za pištole, se šli kavbojce in indijance, jaz pa sem zbiral staro železo, in papir, pomagal pobirati krompir po njivah in vse kar sem zaslužil in dobil, sem dajal na knjižico.

»Kaj se boš hvalil! Očka ti je dal!« mu je očital eden.

»Več kot polovico sem zbral sam — točno 16.735 dinarjev« se je odrezal Janez. Le ostalo mi je dal očka. Tako sva bila tudi zmenjena,« je dodal samozavestno.

Ves šesti razred je naslednji dan govoril o Janezu, ki

si je kupil čisto novo kolo — »rogovca«. Janez je vse zadnje čase odklanjal družstvo kavbojstva in potepanja. Dostikrat so mu rekli šleva, Toda kar čez noč je pokazal, kaj je s svojo pridnostjo in varčnostjo dosegel. Celo tovarišica v šoli ga je pohvalila, ko je zvedela za to. Mnogi so se odločili, da bodo po Janezovem vzgledu začeli varčevati in skušali priti do prav takega »rogovca«.

LIZIKA IN...

V učilnici tretjega razreda je nastal smeh, preprič in končno — jok, ki je pokvaril ves odmor in malico. Marinka je tisto jutro prinesla 7 dinarjev in prosila, da ji kolegica vzame in vpiše v zvezek. Ta se je čudila. »Kaj pa je to, sedem dinarjev? Poglej, ondan mi je ta prinesla kar tri jurje! Se nikdar nisem vpisovala tako malo,« se je branila. Toda Marinka ni popustila. Mama mi je včeraj dala za liziko, ker sem dobila petico v zvezek. Jaz pa bi rada imela

denar za izlet, tako kot drugi,« je vztrajala.

Dogodek je privabil tega in onega in mišljenja so bila različna. Nekateri so se smejali Marinki na račun njenih sedem dinarjev in liziki. Marinka pa v jok! K sreči je prišla tovarišica in vse uredila. Pohvalila je Marinko, češ da je sedem dinarjev odtrganih od ust več vrednih za človeka kot pa jurji, ki jih nekdo ima brez svoje zasluge.

DINAR NA DINAR...

Mnogo je takih primerov iz šole F. Prešerna, šole na Primskovem in drugod, koder sem razgovarjal z otroki, organizatorji in vzgojitelji. Nekateri razredi na šoli F. Prešerna kar tekmujejo, kdo bo imel več na skupni hranilni knjižici in že »neujetega zajoca« začno prodajati z razgovori, kam bodo ob koncu šolskega leta šli na izlet. V enem razredu so lani zbrali in prihranili kar 64.000 dinarjev in si lahko privoščili tri dni potovanja ob Jadranu.

Hranilne knjižice pa so se uspešno uveljavile tudi v nekaterih delovnih kolektivih. Tako ima v podjetju Vmno Kranj vsak tretji hranilno knjižico in kot pravijo, marsikatero dekle si je tako privarčevalo za rjuhe, odeje — del »bale«, kar je v ponos vsake neveste. Povsod velja stari pregovor: dinar na dinar — palača, zrno na zrno...

MILIJARDE

Ste kdaj pazili po gostičih, trgovinah? Ste dobili občutek, da ljudje ne pazijo na denar, da ga imajo na pretek? Da, tak je zunanji videz posameznikov ob določenih prilikah. Toda za večino velja, da naši ljudje niso zapravljivi, čeprav niti škotsko skopi. To kljub temu, da življenje prav v zadnjih časih ni preveč rožnato. Za primer tile podatki: lani septembra je 43.486 vlagateljev iz naših petih občin imelo na hranilnih knjižicah 3 milijarde 108 milijonov dinarjev, letos pa

46.205 vlagateljev že 3 milijarde in 318 milijonov dinarjev. Se pravi, da se je tudi v zadnjem letu povečalo število ljudi s hranilnimi knjižicami za 2715, skupna vsota prihrankov pa za novih 210 milijonov dinarjev. Prednjačijo vsekakor vlagatelji občine Kranj, ki imajo skoraj polovico vseh prihrankov (1.919 milijonov!), medtem ko v drugih krajih hranilništvo ni tako razvito.

- Toda ob dnevu varčevanja. Janezovo kolo in
- Minkina lizika in tisočeri
- taki drobci pokazujejo
- občutek varčnosti in spoštovanja denarja že pri
- mladih ljudeh. In že to
- ima velik družben, ne le
- individualni pomen. Toda
- danes se vse bolj za-
- ostruje tudi varčevanje
- s skupnimi, družbenimi
- sredstvi, bodisi od naj-
- manjšega društva, zavoda,
- delovnega kolektiva
- do republiških in zveznih
- organov. In naši ljudje,
- ki imajo pravičen odnos
- do denarja, so razumljivo
- zelo pozorni tudi na
- širše, družbeno varčevanje
- in prav zato tudi danes
- je vso podporo tem tež-
- njam.

K. Makuc

Rajakowitsch na svobodi

Nizozemska zahteva izročitev vojnega zločinca

Nizozemska javnost je z ogorčenjem sprejela vest, da je bil vojni zločinec Erich Rajakowitsch, ki je bil v Avstriji obsojen na dve leti in pol zapora, te dni izpuščen na svobodo. Nizozemski pravosodni minister Samkalden je izjavil, da bo Nizozemska zahtevala Rajakowitschevo izročitev, brž ko bo ta vojni zločinec zapustil Avstrijo.

Rajakowitsch je bil v Avstriji obsojen zaradi sodelovanja pri deportaciji 83 Židov iz Francije. Nizozemska je že tedaj zahtevala njegovo izročitev, ker je bil Rajakowitsch udeležen tudi pri izseljevanju nizozemskih Židov. Brž ko se

je izvedelo, da je Rajakowitsch na svobodi, je komite bivših deportirancev v Auschwitzu poslal ministrskemu predsedniku Calsu brzojavko, v kateri zahteva, naj vlada takoj zahteva izročitev Rajakowitscha zaradi njegovega sodelovanja pri deportaciji in uničenju več kot 100.000 nizozemskih Židov. Rajakowitsch je imel med vojno vodilno vlogo v tako imenova-

nem uradu za reševanje židovskega vprašanja v Haagu.

Nizozemska se ne more neposredno obrniti na Avstrijo z zahtevo po izročitvi, ker velja med obema državama sporazum, da nobena država ne bo izročila svojih lastnih državljanov. Zato bo mogla zahtevati Rajakowitschevo izročitev, ko bo prestopil avstrijsko mejo.

Prednost lažjim

»Tisti, ki je lažji, naj manj plača,« se je odločil lastnik nočnega lokala v nekem italijanskem mestu. Pred lokal je postavil tehtnico, s katero stehta vsakega gosta pred vstopom v lokal. Za vsak kilogram zaračuna 8 lir vstopnine. Pri teži nad 100 kg prižna 10 odstotni popust.

Ni nam znano, če pripomore tudi njegova kuhinja k manjši vstopnini.

Pil je in kadil in doživel 120 let

V starosti 120 let je pred kratkim umrl Faraja Tahib Haim, najstarejši prebivalec Izraela. Haim se je priselil pred 16 leti iz svoje domovine Azarbejdžana v Izrael. Vse življenje je pridno kadil in pil in je bil štirikrat oženjen. Vdova, ki ga je preživela, je stara 65 let. Na Haimovem pogrebu se je zbralo sedem sinov in štiri hčerke ter večina njegovih 83 vnukov in 30 pravnukov.

Veliko zanimanje

za denar s Churchillovim likom

V angleški kovnici denarja na teden izdelajo okoli milijon kovancev po pet šilingov, s podobo bivšega angleškega premiera Winstona Churchilla. Kovance ljudje sproti razgrabijo. Predstavnik ene največjih londonskih bank je izjavil: »Ne moremo zadovoljiti ogromnih naročil. Sa-

mo majhen odstotek je onih, ki so iskali nov denar po pet šilingov in ga tudi dobili.« Na eni strani kovanca je lik angleške kraljice (brez krošnje), a na drugi podoba Winstona Churchilla v značilni obleki, ki jo je nosil med drugo svetovno vojno.

Kdo je odkril Ameriko?

Rezultati dosedanje vse obsežne polemike, ki se je razplamela med zgodovinarji iz več držav, bodo pokazali, ali je letošnji Kolumbov dan, ki ga že po tradiciji slavijo ob vsaki obletnici Kolumbovega odkritja Amerike v newyorški četrti Manhattan, bil tudi zadnji.

Se vedno se pojavlja zmeraj več glasov proti hipotezi, da je slavni zemljevid Evrope s kanadskim delom Amerike, narisano leta 1440, nesporen dokaz, da so Ameriko odkrili Vikingi.

Poleg mnogih osebnosti, ki veljajo za nasprotnike »vikinške« teorije o odkritju Amerike, se je sedaj pojavil tudi John la Corte, predsednik društva za italijansko zgodovino v ZDA.

Opozoril je, da bi mogli dati pravičen odgovor zemljevidi iz preteklih stoletij,

ki jih čuvajo v znameniti vatikanski knjižnici.

John la Corte je pripravil skicati tudi mednarodno konferenco zgodovinarjev. Prepričan je, da bi po vsestranskem dokaznem postopku potrdila, da je bil prav Kolumb prvi Evropejec, ki je priplul do Amerike.

Nekateri evropski znanstveniki pa opozarjajo, da bi mnogi Amerikanci odkritje Amerike kar »odvezeli« Kolumbu in ga pripisali vikinškemu vojskovedju Eriku Rdečemu.

Studijska delegacija v Moskvi

Pred dnevi je prispela v Moskvo jugoslovanska študijska delegacija ZKS, ki jo vodi član izvršnega komiteja CK ZKJ Mijalko Todorović. Tja jo je povabila CK KP Sovjetske zveze.

Hud udarec za Amerikance

Južnovietnamski partizani so pred dnevi zadali ameriškemu letalstvu hud udarec. Pri napadu na dva ameriška oporišča so uničili 47 ameriških letal in helikopterjev. Škodo pa so ocenili na 18 milijonov dolarjev.

Splošna mobilizacija

Jordanski kralj Husein je pred dnevi objavil splošno mobilizacijo. Namen mobilizacije je v tem, da osvobodijo Palestino.

Posvet alžirskih voditeljev

V Alžiru je bila v sredo zvečer seja alžirskega revolucionarnega sveta pod predsedstvom Huarija Bumediene. Razpravljali so o nekaterih vprašanjih v zvezi s konferenco šefov azijskih in afriških držav.

Papež ne bo potoval

Pred nedavnim so sporočili v Vatikanu, da bo poglavar rimokatoliške cerkve papež Pavel VI. odpotoval 3. maja prihodnje leto na Poljsko, kjer se bi udeležil proslave 1000 letnice krščanstva v tej državi. V sredo pa je vatikanski urad za tisk te vesti demantiral.

Neprijetnosti za rojstni dan

Margherita Rinaldi iz Astija v Italiji ni mogla v miru proslaviti niti svojega 95. rojstnega dne. Morala je v posteljo zaradi — mumpsa.

Pokvarjen je imela tudi lanski rojstni dan, ker ji je takrat rasel nov zob in si je morala dati predelati protezo...

Rezervoar pod Londonom

Kakor v večini evropskih in ameriških velemest je tudi v Londonu čutili pomanjkanje pitne vode. Komunalni strokovnjaki že dolgo razmišljajo, kako bi rešili ta problem.

Po neklih geoloških podatkih menijo, da leži v dosegljivi globini pod samim Londonom prostrano podzemeljsko jezero. Podzemeljsko jezero sega deloma tudi pod korito reke Temze. Pričakujejo, da bo v njem dovolj

vode za oskrbovanje velemesta celo do leta 2000.

Načrt predvideva, da bi tehniški opravi globinsko vrtanje tudi v koritu Temze. Na njenih obalah bi izkopali vodnjake s filtri; pitno vodo bi potem iz njih napeljali po novem vodovodu na zelo široko področje.

Poleg Londona bi iz tega naravnega rezervoara lahko oskrbovali tudi druga »žejna« področja v bližini (npr. Berkshire in Wiltshire).

menja. Opazovalci menijo, da pomeni ta poteza željo, da bi se ministri za zunanje zadeve na sestanku brez kitajskega predstavnika lahko sporazumeli, da ne bi prišlo do sestanka na najvišji ravni. V kolikor se ministri ne bi sporazumeli po želji Kitajske, bi imela še vedno možnost, da se pojavi na konferenci v tej ali oni obliki.

Kitajska politika je doživela v zadnjem času celo vrsto neuspehov. V prvi vrsti je bolj njen neuspeh v politiki do Indonezije. Čeprav je glasno razlagala, da pomeni izstop Indonezije iz OZN priznavanje njenih stališč o nepomembnosti te orga-

nizacije, in idejno navezanost te države na Kitajsko, so zadnji dogodki pokazali, da vsaj o idejni navezanosti ne more biti govora. Akcija indonezijskih generalov proti komunistični partiji kaže, da se Indoneziji niso navzeli nikakršne sentimentalnosti. Na drugi strani pa dajo zadnji dogodki tudi misliti o tem, ali se ni Kitajska polžuškala vmešavati v indonezijske notranje zadeve in s tem naredila medvedjo uslugo indonezijskemu komunističnemu gibanju?

Zaradi intervencije OZN se tudi pakistansko-indijski spor ne razvija po kitajskih željah. Čeprav precej nemočno je, OZN

vednar napravila vsaj toliko, da se spopad ni razširil še na druge države in so bile tako kitajske sile, ki so se nakopičile na indijskih mejah, prisiljene ostati zares v rezervi.

Kitajska ima sicer zaradi svoje, najmanj kar bi lahko rekli, čudne politike, še celo vrsto problemov. Prav v zadnjih dneh pa so izbruhnili najresnejši in to na njenih mejah, odnosno pri njenih sosedih. Zaradi tega se res ne moremo čuditi, da nasprotuje konferenci, ki bi razpravljala o njih, saj bi morala posredno ali neposredno že s samo razpravo obtožiti tudi kitajska stališča.

- po

LJUDJE IN DOGODKI

»Kitajski problemik«

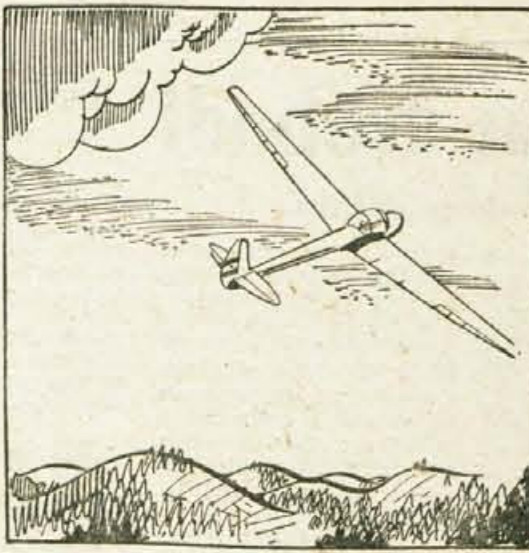
Kitajska vlada je uradno sporočila, da ne bo poslala v Alžir svojega predstavnika na drugo azijsko-afriško konferenco. Opazovalci opozarjajo, da pomeni to le še en korak Kitajske, da bi »minirala« konferenco, za katero se kaže potreba, z obzirom na položaj, ki je nastal z najnovjšimi dogodki v svetu.

Za Kitajce je skoraj enako neprijetno iti na konferenco, ki bi bila sklicana proti njeni volji ali pa se je ne udeležiti. Lahko se zgodi, da večina

držav zelo negativno ocenijo njeno udeležbo. Vsekakor bi to pomenilo še večji politični poraz kot pa enostavna abstinenca.

S svojim uradnim sporočilom Kitajska še vedno upa, da bo uspela prepričati tudi »nasprotno stran«, da je odločitev o konferenci brez nje neprimerena. Zaradi tega je Kitajska v sporočilu pustila nekaj »vakuma« za svobodnejše manevriranje. Poudarja le, da se konferenca ne bo udeležil njen zunanji minister, dočim sestanka predstavnikov vlad ne o-

RAZPREDIŠO PERULI

81. Peter je tudi sam začutil, da se letalo hitreje pogreza. Sedež se mu je kar izmuznil nekam navzdol in obvisel v oprtnicah. »To je nemogoče«, je pomislil »tukaj bi se vendar moral dvigniti!« Toda kazalec je neizprosno lezel na niže. Minus 2! Dva metra padca v sekundi! Prenehaj je krožiti in se naglo oddaljil izpod pogubonosnega oblaka. Kaj naj stori sedaj? Ali naj se vrne na letališče?

82. Branko je pravkar hotel potegniti v zrak Čavko. Povzpelo se je na krilo in se še enkrat ozri za Petrom. »Fantje nima smisla! Termike ni več!« je vzkliznil, ko je videl kako se Triglav pogreza. Fantje so razočarani strmeli proti oblaku, ki se je že precej razlezel. Niso mogli verjeti. Saj je oblak še vedno tu! Pod njim mora biti termika ali pa vse tisto, kar so jih učili v tečaju, sploh ne drži!

83. »S takim oblakom si pilaj,« je povedal Branko in se je odpravil. »Medtem, ko smo tu spodaj pripravljali, se je topel zrak z zemlje že dvignil. Sedaj pa hladen zrak in prišlo je letalo navzdol. Pogledajte, ga je že požrlo!« Ozrili so se v smer, kjer je plaval oblak. Toda Triglav se je prav tedaj obrnil in potegnil v zrak.

84. Peter se je že mislil spustiti na letališče, ko je opazil kako nastaja zadaj za Orlami nov kumulus. Obšla ga je skušnjava. Če bi se mogel prihiteti do njega, potem bi šlo nazgor. Pogledal je višino mer: še 450 metrov ima višine. Sedem, osem kilometrov lahko prijadra z njimi. Naglo se je odločil. Usmeril je letalo proti oblaku v daljavi. »Da bi le prišel prej, preden bo pričel razpadati!« je škrtal z zobmi.

PANORAMA

Afera »Planiniča« »Milijonarji« pred sodiščem

Pred kratkim se je v Sarajevu pričela sodna razprava proti predsedniku NK Železničar iz Sarajeva Nusretu Mahiću in njegovim sodelavcem. Ker nogometna afera že dalj časa pretresa našo javnost, objavljamo nekaj izvlečkov iz dogajanj.

Ze lansko leto je javnost presenetila obtožba golmana Železničarja, da se poslužuje nogometni kolektivi podkupovanja in tako s prodajanjem tekem režirajo celo tekmovanje v I. zvezni nogometni ligi ter varajo številne privržence tega športa.

AMERICANI GRADIJO JEKLENEGA MOŽA ki bo samostojno mislil...

Ko je vse skupaj že malo zaspalo, je po tretjem kolu prvenstva prišlo glavno presenečenje: disciplinsko sodišče NZJ je izključilo iz lige Železničarja, Hajduka in Trešnjevko. Vsa javnost je pozdravila to odločnost.

Ze čez nekaj dni pa je prišlo do reakcije prizadetih klubov. Z izgovarjanjem o nepravilnosti postopka in podobnim so, namesto da bi se branili, pričeli s splošnim napadom. Vrstile so se izjave o tem, kaj bo če »bodo oni spregovorili, da bodo izključeni iz prve lige vsi klubi« itd.

Pod pritiskom je morala NZJ razveljaviti sklep o izključitvi. Vsi trije klubi so se vrnili v ligo. Kazen za klube je bila, da so jim odvzeli točke v tekmovanju (Železničarju 6, Hajduku in Trešnjevki 5 točk).

Kaznjenci rešujejo dekle

»Dolgujem vam svoje življenje,« je izjavila 17-letna Anna Maria Mauzer skupini petdesetih kaznjencev iz kaznišnice v Michiganu (Indiana, ZDA), ki leto dni enkrat mesečno dajo svojo kri, da bi jo ohranili pri življenju.

Modrost

Nekateri trče, da se prične življenje v štiridesem letu, a v resnici se prične takrat, ko spoznamo, da gre proti koncu.

Anekdote o pisateljih

Francoski pisatelj Edmond Houscourt je bil velik nasprotnik tehničnih novosti. Ko je obiskal velik muzej, je bil prejet od gostilničarja. Pozneje je pripovedoval: »Pogodbo je napisal na marmelnem papiru. To naj bi bil prvi literarni del, ki ga je napisal na papirju.«

Sedaj boste najmanj leto dni lahko pri meni zastoj kosili.

»1.000 frankov,« je vzkliznil pesnik. »Sem z njimi!« »To ni mogoče. Vi lahko pri meni jeste, denarja pa ne boste dobili!« Verlain se je sklonil h gostilničarju in mu zapetel: »Potem mi dajte vsaj polovico, pa vam obljubim, da ne bom nikdar več prišel k vam.«

In trentarski študent je videl v pariški vojski hudi časi. Čez vso Toiminsko bo vojna, bo vojska v tvoj vasi z zemljo, a moške odpeljali s seboj. Ko bodo zapustili to mesto, bo mož samo še toliko, da bi se lahko vsi predeljali v senci enega samega oreha. Zenske bodo hrepenele za njim, da vidijo na gori moža. Zato bodo pripravljene, da vidijo na gore za tem dozdevnim možem, a ko bodo prišli, da bodo tam zagledale njegovo moža samo trhel porobitvo. Študentova prerokba uresničila.

A kdaj bo to? »Nikoli,« je rekel Slavkov študent, ki je bil v Bablonu. Kadar jih človek opazuje, je v Bablonu. Babica se za vnukovo pripravo ni pogovarja se z njim. Pogovarja se s svojim vnukom, ne pogovarja se z njim. Pogovarja se s svojim vnukom, ne pogovarja se z njim.

Gorenjski kraji in ljudje

SPRAVILO KRME ZA PRAŠIČE

Kmetu ne zmanjka dela na polju, dokler ne zapade sneg. Ko je zoran krompir, pride na vrsto spravilo drugih pridelkov — krme za prašiče: repe, pese, korenja, kolerabe. Brez tega kmeti pozimi ne more, če ima živino in prašiče. Medtem ko so pesa, repa in korenje že stare kulture, ki so že vseskozi obvezne na bolj ali manj avtarkični gorenjski kmetiji, pa je koleraba kot krma za prašiče novejša in med gorenjskimi kmeti še ne splošno razširjena, čeprav tisti, ki jo pridelujejo, trdijo, da je boljša kot repa, bolj trda in bolj hranljiva, pa tudi zgnije ne tako hitro kot repa.

Jožmanov s Piate pri Cerkljah obrezujejo na vozu »gumiradlnu« kolerabo in jo mečejo v podsipnico — Foto F. Perdan

Tem pridelkom pravijo v okolici Kranja »srovina« (surovina), v Selški in Poljanski dolini pa »kuha«, »kuha za prašiče«. Spravilo je precej zamudno in naporno delo, posebno zato, ker so dnevi že kratki, ker je že hladno v teh dneh in ker pogosto zgodni sneg zapade repo in jo je treba puliti (ruvati) izpod snega. Za ruvanje se uporabljajo posebne vile s krajšimi ročem (»štilom«) in krajšimi roglji. Posebno korenje gre večkrat zelo »nerado ven«. Ko se npr. repa odpuli, jo je treba očistiti prsti in odrezati spodnji tanjši del odebeljene korenine, potem pa se »obreže«, odstrani se »repnek«, ki ga ali takoj pokrmijo prašičem in živini ali pa ga obesijo na late v kozoletu, kjer se posuši in kjer ostane pogosto tja do spomladi.

Repo, korenje, pesa in kolerabo spravilo kmetje delno v kleti in delno v zasipnice (ali podsipnice), ki jih naredijo na njivi v bližini vasi, v nekaterih krajih pa tudi doma »na vrtu«, da je bolj pri roki pozimi, ko zapade visok sneg. V zasipnico, ki jo je za brazdo ali dve treba skopati v zemljo, je repo npr. treba zložiti lepo v obliki piramide, potem pa se prekrije s slamo ali s praprotoj in čez še s prstjo. Tako se dobro ohrani tja do spomladi, včasih pa tudi zgnije, posebno če s slamo in prstjo ni lepo zadelano, da voda odteka. V nekaterih krajih (npr. v Zmencu in Hotovljah v Poljanski dolini, tudi v Senčurju) imajo v sadovnjaku v bližini hiše posebne jame za spravilo repe, korenja in pese; »jama za kuho« pravijo temu v Poljanski dolini, »kevder« v kranjski okolici. Nima pa take jame vsaka kmetija. Bolj razširjeno je spravilo teh pridelkov, ki služijo v glavnem za krmo za prašiče, v kleti v hiši in v podsipnicah (zasipnicah) na njivi. Z zasipnicami in s kupi gnoja na njivah, ki je pripravljen za prihodnje leto, dobi gorenjska zimska pokrajina poseben čar.

»Ze prihajajo,« sliši snah, ki gleda s praga v daljavo po dolini.

Izposojena humoreska

Poznam svojo ženo

Za deset let sem poročen in zato lahko trdim, da poznam navade svoje žene. Če želim na primer kupiti čevlje, grem v prodajalno, kjer imam približno takle pogovor:

Prodajalka: »Kakšno barvo želite?»
Jaz: »Vseeno, lahko daste katero hočete.»

Prodajalka: »Katero številko čevljev, prosim?»
Jaz: »Tudi to ni važno; katero hočete.»

Potem pojasnim prodajalki, da se bo moja žena s čevlji tako ali tako vrnila in jih zamenjala. To sem si pridobil z izkušnjami.

Ker je bil ženin rojstni dan še precej daleč, me je povabila, naj grem z njo nakupovat. Delala je šoferski izpit in je morala kupiti športne čevlje. Vstopila sva v prodajalno. Žena je kot po nava-

di odpirala vse škatle, pomerjala čevlje in jih vračala.

»Vseeno,« je rekla že izčrpanemu prodajalcu, »kupila bom tiste čevlje, ki sem jih prve pomerila.«

»Na žalost. Prvi par je že prodan,« reče prodajalec, »točno pred dvema urama.«

Toliko časa je namreč že minilo, odkar je moja žena pomerila prvi par.

»To ni mogoče. Jaz bi želela prvi par,« je pričela moja žena.

»Žal mi je. Prodani so,« je še enkrat z zadovoljstvom potrdil prodajalec.

Vsa skrušena se je pojavila moja žena pri vratih prodajalne. Izročil sem ji čevlje. To je bil tisti par, ki ga je prvega pomerila in jaz sem ga kupil — ker, kot se mrekel, poznam svojo ženo.

Zdravi in lepi zobje

Eden izmed čarov je prav gotovo smehljaj. Čar smehljaja je deloma v zgovornem pogledu, zlasti pa v lesku brezhibnih zob. Na žalost ni mnogo ljudi, ki bi se lahko ponašali z zares lepimi zobmi.

Ali si znate zobe pravilno čistiti? Krtačka za zobe mora biti dovolj trda in primerne oblike. Med čiščenjem morajo ščetine prodreti v vse vmesne prostore med zobmi, ne smejo pa razdražiti dlesni. Krtačimo najprej z majhnimi krožnimi gibi po zobeh, nato okrtajemo z vodoravnimi potezami zvečilne ploške, končno pa še notranjo stran zob, zopet s krožnimi gibi. Zobe umivamo vsaj dvakrat dnevno.

Dobro je tudi če zobe po čiščenju še zdrgnemo s suho brisačo ali s čistim robcem. Zobno krtačko moramo vedno otresti oz. osušiti, tako da ščetine ostanejo dalj trde.

Vzrok mnogim okvaram je prehitro uživanje hrane in uživanje takih jedi, ki jih je komaj treba kaj gristi. Zvečanje pa ne utrjuje samo zob, pač pa tudi dlesni. Jabolko, ki ga pojedemo jutraj ali zvečer je zelo koristno. Bonboni so zobem zelo škodljivi.

Zvečilni gumi je dobro sredstvo za nego zob. Zobe napravi bele in krepki dlesni ter obrabne mišice.

Če mnogo kadimo, nam ne porumene samo prsti, pač pa tudi zobje. Zobje se obelijo, če jih zdrgnemo s kosmičem vate, namočene v raztopino vodikovega peroksida.

KRVAVENJE DLESEN

Če ni prehudo, ga lahko ozdravimo tako, da si vedno izpiramo usta s toplo vodo, ki ji dodamo nekaj kapljic mirine tinkture. Koristno je

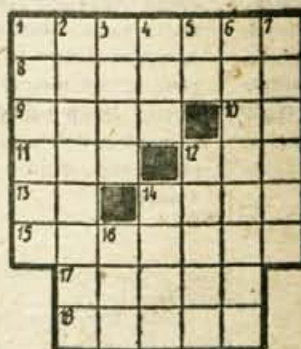
tudi izplakovanje z vodo, v katero smo dali noževo konico borovca. Boraks lahko nadomestimo z limonovim sokom.

ZOBNI KAMEN

pentin, Wix, laneno olje in je vzrok krvavitvam, vnetjem in otekanju dlesni. Vsaj enkrat ali dvakrat letno naj ga vam zobozdravnik odstrani. Zobni kamen izloča strupene snovi, ki so vzrok številnim bolezenskim pojavom od migrene do sklepnega revmatizma.

Sredstva, ki bi preprečevala tvorbo zobnega kamna, do sedaj na žalost še ne poznamo.

Križanka

VODORAVNO: 1. skupina političnih somišljenikov, 8. pred leti umrl slovenski slikar (Fran), 9. grobnica, 10. okrajšava za kilocikel, 11. pozdrav starih Rimljanov, 12. generalni sekretar OZN po drugi svetovni vojni (Trygve), 13. kemični znak za silicij, 14. angleški fizik, Nobelov nagrajenec leta 1954 (Max), 15. pristav husitske verske ločine, 17. dan v tednu, 18. starodaven germanski rod.

NAVPIČNO: 1. močno čustvo, afekt, 2. Verdijeva opera, 3. strešni žleb, 4. oče, 5. oznaka za neznanca, 6. petelinji glas, 7. naglasno znamenje, 12. popularna italijanska filmska igralka (Sophia), 14. ime šahovskega velemejstra Ivkova, 16. bolečina.

Ali veste da...

● Ni lepo, da nosi žena k dolgim hlačam čevlje ali škornje z visoko peto.

● Neokusno je, da imamo k športnemu kariranemu krilu vzorčasto jopico ali pisan pulover. Nosimo le gladek enobarvni pulover. Barva naj bo ena izmed barv krila.

● K športnemu oblačilu ne pristaja veliko nakita. Zato bomo uhane, zapestnice in sponke pustile raje v skrinjici in jih oblekle k elegantnejšim oblekam.

● V jeseni kaj radi izpadajo lasje. Koristijo parne kopeli iz kamilličnega čaja.

● Svetli lasje dobe lep lesk, če pri umivanju dodamo zadnji vodi nekaj limonovega soka.

Je bil avtobus poln?

Recepti

KAKO ZBOLJSAMO GOVEJO JUHO?

Če imamo za juho meso slabše kakovosti, ji dodamo že med kuhanjem košček jušnega koncentrata. Juha bo boljša, če ji med kuhanjem dodamo košček zelja, košček ohrovtu, nekaj lističev suhih gob in malo muškatanega oreščka. Juho lepo obarvamo z malo paradiznika ali pa tako, da v ponvi prežgemo ščepec sladkorja.

MOZGANOVI CMOKI

Ponada: surovo maslo, zelen peteršilj, čebula, 1 žemlja, nekaj žlic juhe, 2 dkg olja, 3 dkg čebule, 15 dkg govejih možganov, malo česna, poper, sol, 1 jajce, drobtine.

Ponado, ki smo jo pripravili iz surovega masla, sesekljane zelenega peteršilja,

čebule, v vodi namočene in ožete žemlje ali kruha ter nekaj žlic juhe, mešamo na ognju v gosto testo tako dolgo, da odstopi od kozice. Nato jo ohladimo. Na olju najprej zarumenimo drobno sesekljano čebulo, dodamo očiščene sesekljane možgane in jih sprazhamo. H koncu praženja dodamo sesekljan česen, zelen peteršilj, popramo, osolimo in ohladimo. V ohlajeno ponado vmešamo jajce, sprazhane možgane in malo drobtin.

Cmoke oblikujemo v velikosti oreha in jih skuhamo v vreli juhi, še bolje pa v slanem kroupu. Kadar jih ponudimo kot glavno jed jih oblikujemo nekoliko večje in jih pred serviranjem zabelimo s surovim maslom.

TELECJI JEZIK PO SRBSKO

3 kuhani surovi jeziki, 10 dkg olja ali masti, 10 dkg če-

bule, 15 dkg sveže zelene paprike, zelen peteršilj, 2 dkg česna, 1 dkg rdeče paprike, 2 dkg moke, 20 dkg paradiznikov, sol, 1 del kisla smetana ali kislega mleka.

Kuhane jezike zrežemo in segrejemo v juhi, v kateri smo jih kuhali. Spinačo skuhamo v slanem kroupu. Ohlajeno pretlačimo skozi sito ali strojček, lahko pa jo tudi drobno sesekljamo. V kozici pripravimo svetlo prežganje iz maščobe, čebule, moke in česna, ga zalijemo z mlekom in juho. Ko prevre, umesamo pretlačeno spinačo, nariban muškatani orešček, poper in sol, dobro premešamo in prevremo. Preden ponudimo, jo izboljšamo s kislom smetano. K jeziku jo ponudimo s slanim kroupirjem.

Jezike pripravljamo lahko tudi s cvetačo, gobami, paradiznikovo omako, pikantno omako, raznimi hreni ipd.

Mali nasveti

KAKO ČISTIMO POHIŠTVO PREVLEČENO Z RAZNIMI PREVLEKAMI

Pohištvu, prevlečeno z raznimi umetnimi masami, čistimo z mlačno vodo, detergentom, emulzijo Wix, sintetično krpo ali jelenovo kožo in mehko flanelasto krpo. V mlačno vodo damo nekaj detergenta, jelenovo kožo namočimo in ožamemo, nato pa umijemo pohištvu. Nato še enkrat obrišemo s krpo, ki smo jo namočili v čisti vodi. Nato namažemo plastično oblogo z emulzijo Wix in zdrgnemo s flanelasto krpo.

Za usnjeno pohištvu uporabljamo mlačno vodo, terpentin, Wix, laneno olje in

kis, jelenovo kožo in krpico za nanašanje Wixa ter mehko krpo za loščenje. Zanemarjeno usnjeno pohištvu zdrgnemo z dobro ožeto jelenovo kožo ali krpo, ovlaženo v mlačni vodi, ki ji dodamo na 2l še 1/8 l terpentina. Suho premažemo z Wiksom ali mešanico dveh delov lanenega olja in enega dela kisa, ki smo jo prekuhali in ohladili. Namažemo zelo tanko. Ko je dobro suho, zgladimo usnje z mehko krpo.

OBLAZINJENO POHIŠTVO

Čistimo z žimnato krtačo, gobico iz penjene mase, čisto vodo in sesalcem. Prevleka redno krtačimo, občasno jih zbrisemo z vlažno gobico, ki ne sme puščati mokrih lis. Najuspešnejše je redno čiščenje s sesalcem za prah.

GLAS pionirjev

»Mlada njiva« iz Slovenskega vestnika

Tudi drugi časopisi imajo strani, ki so posvečene pionirjem. »Slovenski vestnik«, ki izhaja v Celovcu ima tudi takšno stran. Poglejmo dva sestavka, ki so ju objavili v eni zadnjih števil. Ne smete se ustrašiti, da pišete vi slabše kot vaši prijatelji s Koroške — sestavka sta namreč delo odraslih.

Kje so pravljice doma?

Od kod pridejo pravljice, vprašate.

In kje so doma, vprašate. Povedo so doma, prav povedo.

Nekatere so doma v gozdu. Tam tičijo pod zelenim mahom in se zavijajo med šelestenje listja. Podnevi se skrivajo, v mraku pa jih včasih opazite, ko huškejajo iz skrivališča, da se poigrajo na jasi. In ponoči se ob luninem svitu sprehajajo med vejami.

Take pravljice je treba pripovedovati s tihim glasom, skoro šepetaje, sicer se prestrašijo in pobegnejo.

Nekatere pravljice so doma v poljih, med zrelim žitom in visokimi travami. Te je težje ujeti, ker tečejo z žitnimi valovi in bežijo z vznemirjenimi bilkami. One ljubijo sonce in svetle, tople dni.

Nekatere so spet doma v oblakih. V tistih kopastih, ki se leno prepeljavajo po nebu in so vsak trenutek drugačni. Zdaj so strašni medvedi, zdaj snežne ovce, zdaj zmaji z devetimi glavami,

zdaj spet gradovi s tremi vhodi, in potem drobni veseli možički.

Tudi vode imajo spravljene pravljice na koše. S seboj jih nosijo in jih včasih naplavijo na breg med loče in trsko včasih pa jih odložijo v votlo vrbo.

Nekatere pravljice so doma v hiši. V kuhinji čepijo za loncem, ki cvrči; v sobi pod desko, ki zvečer zaškripa in sama od sebe poča. V tečajih vrat so in včasih tenko zavilijo; in v temnih kotih se skrivajo v sencah, ki jih zvečer meče luč.

Nekatere so doma v vaših sanjah. Tih se prikradejo vanje in se razigrano sprehajajo po njih vse do jutra. Zjutraj pa vzamejo gobo v roko in se zbrisejo, preden se poslove in gredo spat.

Največ pravljic je doma v vaših glavah.

Skrite so in čakajo, da jih pokličete; da jih poveste mami in bratcu ali učiteljici. Čakajo, da jih napišete v dnevnik, v šolski zvezek za nalogo. Na tisoče jih čaka. Čakajo, da si jih izmiselite. Poskusite!

Kaj bom postal?

Na svetu je veliko poklicev. Med njimi je tudi poklic pilota. Ta me najbolj veseli.

Letel bom visoko nad oblaki. Obletel bom vse kraje v Jugoslaviji. Tudi v Ameriko bom letel. V šolo bom moral v Beograd. Tu se bom moral veliko učiti. Najprej bom padalec. Pilot bi bil najraje na Brniku. Tu je najbliže, ker

sem doma skoraj na letališču. Za ta poklic je potrebno zdravje.

Rad bi videl, da bi ta poklic dosegel.

Franci Erzín
osn. šola Senjur

Nova šola v Preddvoru

Končno smo le dočakali gradnjo nove šole v Preddvoru. Že dolgo so razmišljali o tem. Sedaj se je gradnja pričela.

Stara šola je postajala vedno tesnejša in pouk so morali razširiti v mladinski dom, kasneje pa še v tretjo stavbo.

Lansko leto pa so se odločili. Sestavili so glasovnice in vsi ljudje so morali glasovati, ali so »za« gradnjo ali »proti«. Večina ljudi je glasovala »za«. Občani občine Kranj, ki hodijo v službo,

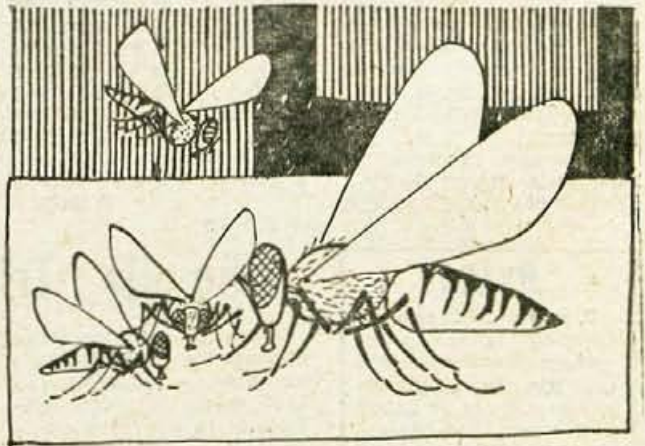
plačujejo vsak mesec 0,5% od osebnega dohodka za tri nove šole: Zlato polje, Cerklje in Preddvor. Kmetje plačujejo 3% od davčne osnove in to lahko z lesom ali pa z denarjem.

Meseca junija letos pa so začeli voziti les in drug potreben material. Gradnjo je prevzelo SGP »Projekt« Kranj.

Najprej so vse zakoličili. Kmalu so pripeljali buldožer, ki je takoj pričel kopati temelje. Čez kakih štirinajst dni so pripeljali še bager. Kopal je jarek za vodo in kanalizacijo. Medtem, ko sta buldožer in bager opravljala svoje delo, pa so delavci napravili dve baraki: eno zidano, drugo pa montažno. V montažni hišici shranjujejo delovne obleke in orodje. Druga baraka pa je zidana in imajo v njej shranjen cement. Ko je bilo vse skopano, so najprej napeljali vodo. Čez nekaj dni so pripeljali na gradbišče mešalec za beton. Začeli so betonirati temelje.

da ni mogla več vzleteti ter je tako umrla.

Druga muha je čez nekaj dni že pozabila na sestrično nesrečo. Dejala je: »Meni ugaja« pivo,« in odletela na rob kozarca s pivom. Od hlapov se ji je zavrtelo v glavi. Omahnila je v pivo in se utopila.

»Varujte se predvsem treh reči: čebeljega medu, piva in ognja. To je za muho najbolj nevarno! Če se boste izogibale tega, boste dolgo in lepo živele.«

Mlade muhe so se samo namuznile in se za hrbtno posmehovale materi. Najstarejša je bila tako ohola, da je rekla materi:

»Kaj govoriš! Čebelji med je zelo dober,« in je odletela na mizo, kjer je bil med v kozarcu. Potipala ga je z eno, pa z drugo nogo. Vse noge so se ji prilepile, tako

Tretja, najmlajša muha si je mislila: »Mati pretirava. Ogenj ni jestvina in zato ni nevaren.« Zletela je proti ognju, si osmčila krila, omahnila vanj in zgorela.

Stara muha je bila žalostna nad nesrečo svojih treh hčera. Zamišljeno je lezla po zidu in premišljevala:

»Če bi otroci ubogali starše, bi bilo vsem lepo. Starši smo že veliko doživeli, a se otroci nočejo pri nas učiti. Če bi ubogale moje uboge hčerce, bi danes še vse živele.«

Težak račun

Tri prav lepe račke šle so tam po poti za vasjo: prva bela, druga črna, tretje pa sploh ni bilo.

A nasproti našim račkam sta prišli še znanki dve: prva iz grma, druga iz veže, tretja pa kar iz vode.

Tamle, glejte gre še ena, skače, vriska in kriči vsa vesela — a družica njena kisló se drži.

Ko posedle so po klopci, ališijo devete glas: »Glej, iz petih nas je osem! Kdo bi znal prešteti nas?«

»Da,« pritrčila je tretja. »Prav težko bo, jaz sem šla prva v vrsti, prišla šesta, zdaj pa sedma sem menda.«

Niso mogle se prešteti, nič bilo ni iz te stvari; in čeprav so bile račke, šle domov so kot gosi.

»Saj sem šele začel!«

V nekem razredu je tovarišica razlagala zemljepis. Učence v zadnji klopi pa je ves čas nekaj godrnjal in godrnjal. Tedaj mu je tovarišica rekla:

»Daj nehaj že vendar. Vsaka pesem je le nekaj časa lepa.«

Učence pa je le mirno odgovoril:

»Saj sem šele začel!«

Kratek pomenek

Zopet se malo pogovorimo. Povedati vam moramo, da za sedaj še nimamo nobenih podatkov, kako poteka akcija za izdajo našega šolskega literarnega glasila. Upamo, da nam boste o tem kmalu kaj sporočili. Ker verjetno to zanima tudi učence ostalih šol, bomo takšne podatke objavljali.

Še nekaj! Nekaj učenec nam je napisal o tem, kako so šli nabirat kostanj. Lepo, da nam piše, vendar bi se moral podpisati! Vsak se mora podpisati pod svoje delo, drugače ga ne bomo objavili!

Lahko nam pišete tudi o tem, kako vam ugaja »Glas pionirjev« in kaj želite, da bi izboljšali. Prepričani smo, da vam bodo odgovorili redkeje.

UREDNIŠTVO

Najprej so betonirali temelje telovadnice, potem pa splošno stavbo. Sedaj imajo že napravljeno ploščo. Začeli so tudi z zidanjem. Predvidoma bi moralo biti sedaj že dograjeno prvo nadstropje, toda gradnjo je oviralo slabo vreme. Upajmo, da se gradnja ne bo predolgo zavlekla, saj je rok dograditve že 1. julij 1966.

Zelo rad se spominjam besed svoje sestre, ki mi je že večkrat pripovedovala: »Zeljaz sem pravila, da bom hodila po bližnjici v novo šolo, pa gotovo se ti ne boš, ko si deset let mlajši od mene.« Na tihem pa vseeno upam, da bom vendar, čeprav le za kratek čas, deležen nove šole.

Andrej Krč
Preddvor

Decimalna vejica

V 8. razredu je tovariš ravnatelj spraševal, kako množimo s sto decimalna števila:

In odgovor:

»Tako, da prečrtamo vejice!«

GORENJSKA NOGOMETNA LIGA

Zmagovalec Svoboda (Šenčur)

V zadnjem kolu jesenskega dela gorenjske nogometne lige ni bilo presenečenj. Favoriti, ki so bili domačini, so dosegli zaslužene zmage. Zmagovalec, Svoboda iz Šenčurja, si je zagotovil prvo mesto že v predzadnjem kolu. Z zmago nad Kropo so povečali svojo prednost za 3 točke pred drugoplasiranimi Železniki (Železniki so bili v zadnjem kolu prosti). Lesce in Kranj sta premagala Pred-dvor in Trboje lažje, kot smo pričakovali.

Tekmovalna komisija je razveljavila tekmo Kropa: Trboje (2:6) iz tretjega kola

in jo registrirala s 3:0 za Kropo. Zaostala tekma iz tretjega kola Kropa: Lesce bo odigrana v nedeljo v Lescah.

REZULTATI — Lesce: Pred-dvor 3:1 (1:0), Svoboda: Kropa 4:1 (3:1), Kranj: Trboje 3:2 (2:1)

LESTVICA	
Svoboda	6 6 0 0 23:5 12
Železniki	6 4 1 1 31:7 9
Kranj	6 3 1 2 15:18 7
Lesce	5 3 0 2 17:12 6
Trboje	6 1 0 5 10:16 2
Pred-dvor	6 1 0 5 6:18 2
Kropa	5 1 0 4 6:29 2
Izven konkurence	
Triglav B	6 1 0 5 15:19 2
P. Didič	

Storžič: Tržič
18:24 (11:12)

Član slovenske rokometne lige Tržič je premagal na Gošnjaku ekipo Storžiča, člana gorenjske rokometne lige, v četrtfinalni pokalni tekmi. Tržič bo tako predstavljal Gorenjsko v polfinalnem srečanju v okviru Slovenije.

Gole za Tržič so dosegli: Teran 2, Janc 10, Godnov 2, Dovžan 2 in Jakšič 8. Za Storžič so bili uspešni: Krčmar 8, Likar I 2, Likar II 2, Matijevc 3, Polak 1 in Ribnikar 2.

Olimpija: Triglav 7:0 (2:0)

V polfinalnem srečanju za nogometni pokal Jugoslavije na področju Slovenije so Ljubljanci pred 2000 gledalci slavili prepričljivo zmago. Igra zveznih ligašev jo bila sicer lepa, vendar se je videlo, da so srečanje izrabili le za primerno trening-tekmo.

Domači igralci so nekaj časa poizkušali nadoknaditi pomanjkljivo znanje z borbenostjo, vendar niso vzdržali do konca. Ob upoštevanju, da so se srečali s profesionalnimi nogometaši, moramo pohvaliti Verbiča II, Poljanca in Zormanja. Gole so dosegli: Arslanagič 4, Frančeskin 2 in Nikolič 1. Moštvi sta nastopili v postavah:

OLIMPIJA: Zabjek, Sombolac, Jovičević (Šoškič), Kokot, Kulenović, Čeh, Frančeskin, Djerlev, Nikolič, Arslanagič, Čorn.

TRIGLAV: Zorman (Vagaja), Dinič, Ugriča, Lipej, Perkovič, Koban, Bajželj (Kožar), Verbič II, Januš, Poljanec, Verbič I

OBRANJENO
PRVENSTVO

Pred dnevi je bilo končano prvenstvo Kranja za posameznike in kegljanju. V moški in ženski konkurenci sta stara prvaka obranila svoja naslova iz lanskega leta.

V moški konkurenci je tekmovalo 74 tekmovalcev. Prvo mesto je osvojil zopet Martelanc. Od boljših tekmovalcev ni nastopil samo Turk. Rezultati: 1. Martelanc 2765, 2. Kordež 2609, 3. Starc 2581, 4. Jereb 2555, 5. Cesen 2535, 6. Debeljak 2525 kegljev itd.

V ženski konkurenci so dosegle boljše rezultate le tri tekmovalke. Tudi tu je prvakinja obranila naslov: 1. Cadež 860, 2. Zumer 848, 3. Rozman 758 kegljev itd.

Zanimiv je bil nastop Cadeževe in Zumerove v moški konkurenci. Obe sta se enakopravno borili s svojimi kolegi. Cadeževa je osvojila 11. mesto z 2469 podrtimi keglji, a Zumerova 17. mesto s 2424 keglji.

Janez Justin

HVALA

V našem listu smo napovedali, da se bo nogometno srečanje med Olimpijo in Triglavom pričelo v sredo ob 15. uri. S tem smo, vsaj upamo, naredili tudi uslugo NK Triglavu, ki nam je sporočil začetek tekme.

Ko so gledalci prišli na stadion, je bilo srečanje že v teku. Če niso videli 10 minut tekme, s tem res niso veliko izgubili, vendar pa smo mnenja, da niso zaslužili takšnega odnosa organizatorja.

V imenu tistih, ki so kar precej napolnili klubsko blagajno, se zahvaljujemo za pozornost. — po

OBČINSKA NOGOMETNA LIGA

Tri zaostala srečanja

Jesenski del v občinski nogometni ligi se bliža koncu. Odigrane bodo še tri zaostale tekme, ki jih morajo igrati Gostinci z Bleda. Pred kratkim smo poročali o nepravilnostih, ki so se pojavile med tekmovalcem. Ob ZTK Radovljica, ki vodi tekmovalce, pritožb še ni rešila.

Kratek pogled na lestvico nam pove, da sta ekipi Ljubna in Iekre, ki so jima

napovedovali zadnja mesta, na vrhu. Obratno je z ekipo Elana, ki je veljala za favorita tekmovalca.

LESTVICA	
Ljubno	5 3 2 0 6:1 8
Iekra	4 2 2 0 13:5 6
Veriga	4 2 0 2 12:6 4
Gostinci	2 1 1 0 5:1 3
Bohinj	5 1 1 3 7:12 3
Elan	4 0 0 4 1:19 0

Janez Justin

Tržiški invalidi prvi
v odbojki

V nedeljo je bilo v Tržiču prvenstvo Slovencev za invalide v odbojki. V telovadnici nove osemletne šole so nastopili tudi gostje iz Beljaka in Celovca. Vrstni red: 1. Partizan (Tržič) 9, 2. Beljak 7, 3. Celovec 7, 4. Kamnik 4 točke itd. Odbojka je zelo priljubljena športna panoga v invalidskem športu.

GLAS v vsako hišo

PORTRET TEDNA
20 let vdan nogometu

Nogometaši Triglava zelo uspešno nastopajo v slovenski nogometni ligi. Prosili smo njihovega trenerja Marjana Brezarja, da nam odgovori na nekaj vprašanj.

Kdaj in kje ste se pričeli baviti z nogometom? Točno pred 20 leti sem bil registriran kot aktivni nogometaš. Dve leti kasneje sem že postal stalni član prve kranjske ekipe, čeprav sem bil star šele 15 let. Od takrat sem bil 18 let stalni član prve ekipe.

Vaš trenerski »derbi«?
Trener Triglava Milan

Krašovec je pri koncu sezone 1964-65 moral prenehati s trenerskim delom zaradi prezaposlenosti. Na začetku nove sezone sem prevzel mesto trenerja prve ekipe. To je istočasno pomenilo tudi konec moje športne kariere.

Kako ocenjujete plama vaše ekipe?

Plasma naše ekipe je boljši od vseh pričakovanih. Odhoda Simuniča in Vukotiča sta zelo slabo vplivala na kvaliteto ekipe, vendar smo z marljivim in discipliniranim delom ostalih članov dosegli zelo lep uspeh.

Katero mesto v ekipi predstavlja največji problem?

Največji problem predstavljata krili. Igralci, ki nastopajo na teh mestih se premalo trudijo in čisto pozabljajo, da se igra tudi brez žoge.

Kaj pričakujete od tekme v Velenju?

Neodločen rezultat bi predstavljal uspeh. Če želimo zadržati visok plasman na lestvici, moramo osvajati točke tudi na tujih terenih.

Na koncu — vaša želja?

Zelim, da bi dobil Kranj drugoligaša, kar v sedanjem položaju ni nemogoče. Niti ena ekipa v ligi ne izstopa in menim, da ima tako vsaj prva petorica realne izgleda za prvo mesto.

P. Didič

Dedek mraz do vseh otrok

Kranj, 22. oktobra — Letošnji »dedek mraza« ne sme pozabiti nobene vasice. Vsi otroci naj imajo možnost predstaviti prireditvev novoletne jelke. Taka je bila glavna težnja udeležencev raznih organizacij in društev občine Kranj, ki so se danes

prvič sestali na pogovor o letošnjih novoletnih prireditvah za najmlajše občane. Lani je bilo okrog 70 prireditvev. Letos pa naj bi zagotovili sleherni vasi lutkovne ali filmske predstave in obisk »dedka mraza«.

K. M.

Plesne vaje
v Voklem

Plesna sekcija Prosvetnega društva »Janko Kalan« iz Voklega je za letošnjo zimsko sezono spet pripravila redne plesne vaje, ki bodo ob nedeljah popoldan v tamkajšnjem prosvetnem domu. Udeležba mladine na nedeljskih vajah je pokazala, da je med mladino za vaje veliko zanimanja.

Jesenske ekskurzije

Poklicna industrijska in tehnična srednja šola železarskega izobraževalnega centra na Jesenicah sta organizirali v teh dneh ekskurzije v Sisak, Maribor in bližnje kraje. Za jesenski čas so se odločili, ker je v tem času več prostora na vlakih in ker so jih tudi v kolektivnih prisrčnejše sprejeli, saj so tovarne v

juniju kar prenatrpane z najrazličnejšimi predstavniki šol. U.

NOVA MLEČNA
KUHINJA

V minulih dneh je tudi osnovna šola v Voklem pri Kranju dobila sodobno mlečno kuhinjo, ki bo šoli služila tudi za gospodinjstvi pouk. Sedaj so pripravljali šolsko malico v dokaj neprimernih in neugodnih prostorih.

Kazen za malomarno vožnjo

Pred dnevi je bila pred sodnim senatom kranjskega okrožnega sodišča sodna obravnava proti Vinku Slabetu iz Ljubljane. Obtožnica ga je bremenila, da je z malomarno vožnjo povzročil prometno nesrečo, pri kateri je do smrti povozil L. Vučka.

Slabe je s tovornim avtomobilom LJ 23-27 peljal po

BELEŽKA

Užaljenost?

Gorenjsko progo so elektrificirali. Na razpolago imamo najmodernejšo lokomotivo in vagon. Vožnja je prijetnejša in kar je najvažnejše — tudi hitrejša.

Da je hitra vožnja boljša, se verjetno zavedajo tudi lokomotive. Ne, nič čudnega ni to! Samo poglejte primer, do katerega je prišlo v sredo na vlak, ki odpelje iz Radovljice nekaj minut čez šesto turo proti Ljubljani.

Električna lokomotiva se je ustrašila, da ne bo mogla priti v določenem času na cilj. Pomislite, nesramnost! Priklopili so ji stare vagoni. Lokomotiva je bila užaljena, a istočasno je želela pokazati, kaj zmore. Vozila je s takšno hitrostjo, da se ni utegnila ustaviti v Globokem. Potnik je popeljala kar do Otoč.

Ker lokomotiva le ni človek, je svojo napako popravila. Vrnila se je do Globokega in od tam potem nadaljevala vožnjo.

S tem svojim početjem je vzela ljudem precej časa in seveda tudi živcev. Ker ji res ne moremo zameriti, ji oprostimo njeno preveliko prizadevanost — seveda lokomotivi. — pc

cesti I. reda iz Nakla proti Kranju. Na Zlatem polju se je srečaval z osebnim avtomobilom KR 61-64, ki ga je vozil Ludvik Vučko. Pri srečavanju je Slabe zapeljal na levo stran cestišča in se zaletel v Vučkov avtomobil. S sprednjim delom je potiskal pred seboj osebni avtomobil

in se izven cestišča ustavil. Voznik Vučko se je pri tem težko telesno poškodoval in kmalu zatem tudi umrl. Zdravnik ZD Kranj in kasneje tudi Inštitut za sodno medicino sta ugotovila, da je bil Slabe vinjen in da je zaradi tega prišlo do prometne nesreče.

Zaradi tega je bil obsojen na dve leti strogega zapora s odvzemanjem vozniskega dovoljenja za dobo treh let.

— jj

Komisija za sklepanje in odpovedi delovnih razmerij pri trgovskem podjetju

»ELITA« KRANJ

razpisuje delovno mesto

POSLOVODJE

v prodajalni ELITA na Jesenitah

POGOJI: kvalificiran poslovodja z najmanj 5 letno poslovodsko prakso v trgovini tekstilno-galanterijske stroke. OD po Pravilniku. Stanovanje ni zagotovljeno.

Pisemne vloge prejema trgovsko podjetje ELITA Kranj do 20. novembra 1965.

DELOVNA SKUPNOST »TOSO«,

tovarna obutvenih strojev in opreme Kranj

honorarno zaposli

KUHARICO

Pogoji: dobro zdravstveno stanje, primerna starost in veselje za ta poklic

Kandidati naj se pisмено ali osebno zglasijo v splošno kadrovskem oddelku našega podjetja.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

Najdeni predmeti

Na uradu za najdene predmete pri občinski skupščini Kranj so naslednji najdeni predmeti:

Rjava denarnica in 81 din; denarnica na zadrigo in 128 din; par drap plaščev za kolo; nalivno pero, črno; ročna ura »Mundy«; srebrn poročni prstan; rdeča denarnica in 5.326 din; kolo tovornega avtomobila; kolo kombija; moški nizki čevlji, rabljeni; moški dežni plašč; šal sivomodre barve; obveznica št. B 241017 za 2.000 din; 600 dinarjev gotovine; ročna ženska ura »Gondola«; 10 črnih plaščev za kolesa; poročni prstan; ženska ročna ura; denarnica in 2.095 din; ženska jopica; ženske rokavice, denarnica in

očala; denarnica in 46 din; ženska torbica in 8.210 din; nalivno pero; glavnik in robček; moški suknočič; denarnica in 10.009 din; denarnica in 185 din in bloki za hrano, rjava aktovka; 300 din v gotovini; šop ključev; ročna ura št. 8472;

Kolesa — moška: Rog-touring 109835 črno; Rog-touring 686003, svetlo plavo; neznane znamke B 8950, zeleno, amciter M-9021449, zeleno; neznane znamke 670012, črne;

Kolesa — žen.: Rog 302416; temno zeleno; Rog Sport 205450, sivo.

Motorno kolo BMW 500 št. motorja in okvirja 519532, črno.

Zvedeli smo

● Kraj. skupnost Smlednik je poslala 90 podjetjem in ustanovam prošnje za denarno pomoč, ko bodo urejali avtobusna postajališča v Hrašah, Valburgi, Dragočajni in Mošah. Od vseh je odgovorila samo tovarna Sava iz Kranja.

● Na področju KS Smlednik so problem gostinstva rešili. V zadnjem času so odprli dve gostišči, ki povsem zadoščata za tamkajšnje potrebe.

● Prihodnje leto bodo temeljito preuredili cesto Šentvid-Vodice, kajti dosedanje vzdrževanje je zelo drago.

● V zadnjem času je med Agrokombinom iz Ljubljane in krajevnimi organizacijami v Smledniku zelo dobro sodelovanje. To se odraža predvsem v pomoči tamkajš-

njim kmetom.

● Krajevne organizacije v Smledniku predvidevajo, da bi premestili javno tehniko na drugo primernejše mesto. Sedaj je na križišču glavnih cest in predvsem v semanjih dneh ovira promet.

● Cesta Smlednik—Zapog je tako slabo vzdrževana, da največkrat ni uporabna niti za traktorje Agrokombinata.

● Te dni so pričeli v domu KS Vodice urejevati centralno kurjavo. Stroški ureditve bodo znašali okoli sedem milijonov dinarjev.

● Kljub temu, da sta v Vodiceh dve gostilni, postrežba še sedaj ni zadovoljiva. V njih primanjkuje predvsem toplih jedi. — J. Jarc

K I N O

Kranj »CENTER«

30. oktobra meh. barv. film PESEM ZA KARABINKO 30-30 ob 16., 18. in 20. uri, premiera amer. CS filma HUD (DIVJAK) ob 22. uri

31. oktobra amer. CS film HUD (DIVJAK) ob 13. uri, mehiški barv. film PESEM ZA KARABINKO 30-30 ob 15., 17. in 19. uri, premiera ital. filma LJUBEZEN V STOCKHOLMU ob 21. uri

1. novembra ital. barv. CS film HERKUL OSVAJA ATLANTIDO ob 15., 17. in 19. uri, premiera amer. filma OPERACIJA TEROR ob 21. uri

2. novembra ameriški film OPERACIJA TEROR ob 16., 18. in 20. uri

3. novembra ameriški film OPERACIJA TEROR ob 16., 18. in 20. uri

4. novembra ameriški CS

film HUD (DIVJAK) ob 16., 18. in 20. uri

Kranj »STORŽIČ«

30. oktobra mehiški barvni film PESEM ZA KARABINKO 30-30 ob 9.30, jugoslovan. film INSPEKTOR ob 16. uri, ital. barv. CS film HERKUL OSVAJA ATLANTIDO ob 18. in 20. uri

31. oktobra ameriški barvni CS film PO SLEDOVIH BRODOLOMCA ob 9.30, 14. in 20. uri, italijanski barvni CS film HERKUL OSVAJA ATLANTIDO ob 16. in 18. uri

1. novembra ital. barvni CS film TROJANSKA VOJNA ob 9.30, 14. in 20. uri, mehiški barvni film PESEM ZA KARABINKO 30-30 ob 16. in 18. uri

2. novembra amer. film kinoteka CIGANSKA DEKLICA ob 9.30, 16., 18. in 20. uri

3. novembra ameriški film — kinoteka CIGANSKA DEKLICA ob 16. uri, italijanski barv. CS film OSVAJALEC

MARACAIBO ob 18. in 20. uri

4. novembra ameriški film OPERACIJA TEROR ob 9.30, nemški film MARINA ob 16., 18. in 20. uri

Stražišče »SVOBODA«

30. oktobra jugoslovanski film INSPEKTOR ob 19. uri, 31. oktobra amer. CS film HUD (DIVJAK) ob 15. in 19. uri, jug. film INSPEKTOR ob 17. uri, meh. barv. film PESEM ZA KARABINKO 30-30 ob 21. uri

1. novembra mehiški barv. film PESEM ZA KARABINKO 30-30 ob 19. uri

Cerklje »KRVAVEC«

30. oktobra ital. barv. CS film RODOŠKI VELIKAN ob 19.30

31. oktobra italijanski barv. CS film RODOŠKI VELIKAN ob 15. in 19.30, amer. barvni film NJENA VELIKA LJUBEZEN ob 17. uri

1. novembra amer. barv.

film NJENA VELIKA LJUBEZEN ob 19.30

Kropa

31. oktobra ameriški barv. CS film JUPITROVA LJUBICA ob 15. in 19.30

Naklo

31. oktobra angleški barv. CS film VESELI KLUB MLADIH ob 16. in 19. uri

Gorje

31. oktobra ameriški CS film KOMANCEROSI ob 16. in 19. uri

Zirovnica

30. oktobra ameriški film DEKLE, 31. oktobra francoski film STOTNIK COPATAR

Dovje—Mojstrana

30. oktobra francoski film STOTNIK COPATAR, 31. oktobra ameriški film DEKLE

Koroška Bela

30. oktobra ameriški CS film RAZBITO OGLEDALO, 31. oktobra ameriški film DEKLE

Kranjska gora

30. oktobra amer. film NA DOKIH NEW YORKA

31. oktobra amer. CS film RAZBITO OGLEDALO

Kamnik »DOM«

30. oktobra francoski barv. film PROTI JAMAJKI ob 20. uri

31. oktobra francoski barv. film PROTI JAMAJKI ob 17. in 20. uri

GLEDALIŠČE

NEDELJA — 31. oktobra

Ob 10. uri USA PRAVLJČE (tretji program)

prodam

Dobrava 25, Gor. vas 5662
Prodajam nov hladilnik 130
literski, televizor RR, in gramo-
fon s ploščami. Kranj,
Zadružna 8 5663
Prodajam žilndrine votlake
primerne za garažo. Vprašati
c. na Klanec 49, Kranj 5664
Prodajam enostanovanjsko
visoko, pritlično hišo z vrtom
v Kranju. Ponudbe z navedbo
cene poslati pd »Vseljivo
1965« 5665
Prodajam obrana zimska jabolka.
Gline 4, Cerklje 5666
Prodajam močno kobilo staro
9 let, primerna za gozdna
delo. Podbrezje III, Duplje
5667
Prodajam težkega vola za
pleme in klavirsko harmoniko.
Suha 35, Kranj 5668
Prodajam manjšo slamorez-
nico z vgrajenim puhalnikom
in nekaj zimskih jabolok
Poženk 8, Cerklje 5669
Prodajam 7 mesecev brejo
kravo, eno po teletu in konja
500 kg težkega. Visoko 5,
Senčur 5670
Prodajam spalnico. Sp. Br-
nik 8, Cerklje 5671
Prodajam primo 175 cem.
Kranj, Kokrica 157 5672

**JUGOSLOVNSKA
LOTERIJA**
Poročilo o žrebanju srečk
22. kola, ki je bilo 28. oktobra
1965 v Beogradu.

Srečke s končnicami	so zadele	dinarjev
95190	60.000	
99830	200.000	
185930	5.000.000	
283620	1.000.000	
71	600	
241	4.000	
531	10.000	
22	2.000	
32	800	
42	600	
13	600	
93	1.000	
27103	40.000	
69133	100.000	
698143	3.000.000	
74	1.000	
94	800	
03964	40.000	
45314	60.000	
59124	40.000	
86604	60.000	
572244	800.000	
878474	1.001.000	
35	800	
56895	100.000	
69455	60.000	
74555	40.000	
005895	800.000	
623365	10.000.000	
6	400	
06386	60.400	
39626	60.400	
49676	40.400	
93576	40.400	
57	800	
67	600	
77	600	
437	8.000	
26267	40.600	
78327	40.000	
8	400	
20248	60.400	
50878	60.400	
60088	60.400	
69148	40.400	
09	600	
9229	20.000	
24876	60.000	
32789	40.000	
51909	100.600	
79039	100.000	

Krasno novo nagrobno lučko prodajam. Sepin, Senčur 27 5673
Prodajam plemenskega mer-
jasca ali zamenjam za prašiča
za zakol. Voglje 43, Senčur 5674
Prodajam nove gume za fiat
600. Voklo 45, Senčur 5675
Prodajam otroški voziček,
Čuk Matevž, Levstikova 3,
Kranj 5676
Prodajam 16 colski gumi voz,
prikolico za fiat in 3 kubične
metre peska za teranovo.
Krč Janez, Kranj, Kokrški
log 10 (Primskovo) 5677
Prodajam hruške za mošt.
Sp. Brnik 13, Cerklje 5678

kupim

Kupim 30 m štiri žilnega
kablo. Naslov v oglasnem
oddellku 5679
Kupim električni kmečki
mlin. Kos Marija, Javorje 12,
Poljane 5680
Kupim zazidljivo parcelo
od Kranja do Britofa. Naslov
v oglasnem oddellku 5681

Kupim lažji gumi voz za
enega konja. Hafner, Zabnica
34 5682
Kupim dvobrazni plug
(traktorski) 10 colski Pod-
brezje 31, Duplje 5683

natajo

Izdelujem motorne gnoj-
nične črpalke. Stular Franc,
Zg. Duplje 59 5684
Našla sem v ponedeljek
listnico z denarjem v kino

»MESARSKO PODJETJE TRŽIČ«

bo odprlo 3. novembra t. l. svojo poslovalnico v Kranju,
Vodopivčeva 17 (pri Jamniku).

POTROŠNIKI!

Postreženi boste s prvovrstnim svežim mesom
vseh vrst in mesnimi izdelki!

Prepričajte se!

PONOVI RAZPIS ŠTIPENDIJ
ZA ŠOLSKO LETO 1965-66

Komisija za štipendije pri Skupščini občine
Kranj razpisuje za šolsko leto 1965/66 naslednje
štipendije:

- 1 na filozofski fakulteti za študij psihologije — šolska
smer in pedagogika;
- 4 na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo za študij
matematike in fizike;
- 1 na biotehnični fakulteti za študij kemije in biologije;
- 2 na akademiji za glasbo za študij na oddelku za
violino.

Kandidati naj vložijo na skupščino občine Kranj,
Komisija za štipendije do 15. novembra 1965 prošnjo,
ki naj ji priložijo: življenjski, frekventacijsko potrdilo,
potrdilo o premoženjskem stanju, potrdilo o zaslužku
staršev ter prepis zadnjega spričevala oziroma
sporočilo o opravljenih izpitih; otroci staršev-borcev
oziroma članov ZB pa še priporočilo organizacije ZB.

Prošnjo je treba kolkovati s kolekom za 250 din.

Komisija za štipendije
skupščine občine Kranj

Storžič. Naslov v oglasnem
oddellku. 5685

Za sobo in kuhinjo z od-
ločbo v Kranju dam 800.000
din nagrade. Ponudbe posla-
ti pod »Odlučba« 5686
Mlada uslužbenka išče so-
bo opremljeno ali prazno v
Kranju. Ponudbe poslati pod
»Uslužbenka« 5687

Upokojeni zakonski par
brez otrok išče enosobno stano-
vanje od Radovljice do Jen-
senic. Naslov v oglasnem od-
delku 5688

Kateri osamljeni starejši
inteligent potrebuje dobro
gospodinjvo. Ponudbe posla-
ti pod »Lepa marljiva« 5689
Zamenjam enosobno stano-
vanje v Kranju za enako v
okolici. Naslov v oglasnem
oddellku 5690

Nudim domačo hrano starejšemu
osamljenemu intelektu.
Ponudbe pod »Lahko dva« 5691

Sobico iščemo za naša dva
uslužbenca. Ponudbe poslati
trgovina BOROVO Kranj 5692

Stanovanje oddam pošte-
nemu dekletu. Naslov v
oglasnem oddellku 5693

Opozarjam vsakogar, ki bi
sklepal kakršnekoli pogodbe
ali dogovore z Avgustom
Dremeljem glede stanovanja
in hiše v Hotemožah 46, da
ga bom sodno preganjala.
Hiša je delno moja last in
last dveh mladoletnih otrok.
Zofija Dremelj, Hotemože 46
5694

Stranke prosim, da vzame-
jo okvirjene slike prinesene
do 30. 6. 65. v roku enega
meseca, ker potem roku ne

odgovarjam.

Sprejem pomožno moč
za par ur dnevno — dopol-
dan ali popoldan. Colnar Ot-
mar, steklar, Kranj 5695

Sadne mine motorne, na-
ročite pri Kmetijski zadruzi
Sloga Kranj pri proizvajalcu
Zupan Franc, Breg 16, Zirov-
nica 5629

OBJAVE

Kadr. komisija Kinemato-
grafskega podjetja Kranj raz-
pisuje prosto honorarno de-
lovno mesto kurjača v kinu
Center Kranj. Pogoji: kvali-
ficirani ali priučeni kurjač za
opravljanje z napravami za
centralno ogrevanje z dvelet-
no prakso. Potrebne informacije
dobite v upravi podjetja.

DEŽURNA SLUŽBA
VETERINARJEV

V mesecu novembru. Od
30. 10. do 6. 11. vet. Vehovec,
telefon 21-070, od 6. 11. do
13. 11. vet. Bedina, telefon
21-631, od 13. 11. do 20. 11.
vet. dr. Rutar, telefon 21-605,
od 20. 11. do 27. 11. Rus —
Cerklje, telefon 73-115.

AVTO MOTO DRUSTVO

Skofja Loka organizira nov
tečaj za voznike motornih
vozil A in B kategorije. Začetek
tečaja bo, ko bo popoln-
neno število prijavitelcev.
Prijava sprejema pisarna Av-
to moto društva Jegorovo
predmestje 10, vsak ponedeljek
in sredo med uradnimi
urami dopoldne in popoldne.

ZAVOD ZA
IZGRADNJO
KRANJA

vabi k sodelovanju popisa
zgradb in ocenjevanju stano-
vanj več popisovalcev. V po-
štev za to delo pridejo pred-
vsem osebe gradbene in fi-
nančno-ekonomske stroke.
Pismene ponudbe z navedbo
poklica in šolske izobrazbe
pošljite na naslov: Zavod za
Izgradnjo Kranja, Kranj, Ce-
sta JLA 6/V.

Skupščina občine Kranj
bo v četrtek, dne 4. 11. 65
prodala na javni dražbi:

najdena kolesa, pisar-
niške mize in razne
druge predmete.

Prodaja se bo vršila v
kletnih prostorih skupščine
občine Kranj s pričet-
kom ob 8. uri za družbeni
sektor, ob 9. uri pa za
privatni sektor.

Predmete si lahko ogle-
date 1 uro pred pričet-
kom prodaje.

RADIJSKI SPORED

Poročila poslušajte vsak dan ob 5., 6., 7., 8., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri. Ob nedeljah pa ob 6.05, 7., 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri.

SOBOTA - 30. oktobra

8.05 Glasbena matineja - 8.55 Radijska šola za nižjo stopnjo - 9.25 Mladi glasbeniki glasbenih šol pred mikrofonom - 9.45 Orglice v ritmu - 10.15 Iz oper Bellinija - 11.00 Turistični napotki za tuje goste - 11.15 Nimaš prednosti - 12.05 Glinka in Rimski Korsakov o deželi izven Pirencejev - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Jesen na deželi - 13.30 Priporočajo vam - 14.05 Odlomki iz oper jugoslovanskih avtorjev - 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.20 Zabavni intermezzo - 15.30 Pesmi in plesi jugoslovanskih narodov - 16.00 Vsak dan za vas - 17.05 Gremo v kino - 17.35 Najpriljubljenejša popevke tega tedna - 18.00 Aktualnosti doma in v svetu - 18.20 Iz relednih postaj - 18.15 S knjižnega trga - 19.00 Glasbene razglednice - 20.00 Sobotni koncert lahke glasbe - 20.30 Spoznavajmo svet in domovino - 21.30 Vedri zvoki - 22.10 Oddaja za naše izseljence - 23.05 Plesna glasba

NEDELJA - 31. oktobra

6.00 Dobro jutro - 6.30 Napotki za turiste - 8.05 Veseli tobogan - 8.45 Iz albuma skladb za otroke - 9.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - I. - 10.00 Se pomnite tovariši - 10.25 Pesmi borbe in dela - 10.45 Ljubiteljem lahke glasbe - 11.45 Nedeljska reportaža - 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - II. - 13.30

Za našo vas - 13.45 Od vasi do vasi - 14.00 Igramo za vas - 14.30 Danes popoldne - 16.00 Humoreske tega tedna

17.05 Znamenite arije - slavni pevci - 18.00 Slovenske zabavne melodije - 18.30 Spomin na poletje v glasbi na pihala - 19.05 Glasbene razglednice - 20.00 Naš nedeljski sestanek - 21.00 Simfonije Franza Schuberta - 22.10 Nočni mozaik zabavnih zvokov - 23.05 Iz češke narodne glasbe

PONEDELJEK - 1. novembra

8.05 Praznični koncert - 9.05 Iz solistične glasbe - 9.40 Ob grobovih neznanih - 10.00 Operne melodije z našimi in tujimi pevci - 11.00 Poglavlje o smrti - 11.20 Klic samote - 12.05 Majhen koncert lahke glasbe - 13.30 Jesenske pesmi - 14.00 Lepe melodije - 15.05 Iz žalnih komemoracij po Sloveniji - 15.25 Vsi so venci bejli... - 16.00 Simfonija št. 3 - 17.05 Igra orkester RTV Ljubljana - 17.30 Radijska igra - 18.36 Zvoki klavirja in godal - 19.05 Glasbene razglednice - 20.00 Plesalka in štiri preproste skladbice - 20.30 Iz letošnjega festivala v Slatini Radencih - 22.10 Melodije za

lahko noč - 22.50 Literarni nokturmo - 23.05 Ritem za majhne ansamble

TOREK - 2. novembra

8.05 Glasbena matineja - 8.55 Radijska šola za srednjo stopnjo - 9.25 Naš juke box - 10.15 S slovenskimi opernimi pevci - 11.00 Turistični napotki za tuje goste - 11.15 Nimaš prednosti - 12.05 Slavni virtuozni vam igrajo - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Na kmečki peči - 13.30 Priporočajo vam - 14.05 Radijska šola za višjo stopnjo - 14.38 Pet minut za novo pesmico - 15.20 Zabavni intermezzo - 15.30 V torek na svidenje - 16.00 Vsak dan za vas - 17.05 Koncert po žejlah poslušalcev - 18.00 Aktualnosti doma in v svetu - 18.20 Iz studia 14 - 18.45 Na mednarodnih križpotjih - 19.05 Glasbene razglednice - 20.00 Zbor Slovenske filharmonije - 20.20 Radijska igra - 21.00 Razpoloženski zvoki - 22.15 Glasbena medigra - 23.05 V ritmu mamba

SREDA - 3. novembra

8.05 Glasbena matineja - 8.55 Pisan svet pravljic in zgodb - 9.10 Pojo mladinski zbori - 10.15 Nastopa sopranistka Zlata Ognjanović - 10.45 Clovek in zdravje - 10.55 Glasbena medigra - 11.00 Turistični napotki za

tuje goste - 11.15 Nimaš prednosti - 12.05 Znameniti pevci pojo arije iz znanih

oper - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Narodne pesmi - 13.30 Priporočajo vam - 14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo - 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.20 Zabavni intermezzo - 15.30 Koncert pihalnega orkestra Ljudske milice - 16.00 Vsak dan za vas - 17.05 Izbrani listi iz Bartokovega ustvarjanja - 18.00 Aktualnosti doma in po svetu -

- 14.35 Literarni prvenci - 15.20 Zabavni intermezzo - 15.30 S pihalnimi godbami v ritmu valčka - 15.40 Literarni sprehod - 16.00 Vsak dan za vas - 17.05 Turistična oddaja - 18.20 Odskočna deska - 18.45 Jezikovni pogovori - 19.05 Glasbene razglednice - 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov - 21.40 Glasbeni nokturmo - 22.10 Beethovnov večer - 23.05 Igra Plesni orkester RTV Ljubljana

PETEK - 5. novembra

8.05 Glasbena matineja opernih melodij - 8.55 Pionirski tednik - 9.25 Domače viže - domači ansambli - 9.35 Pet minut za novo pesmico - 10.15 »Po ameriškansko« - 10.35 Novost na knjižni polci - 10.55 Glasbena medigra - 11.00 Turistični napotki za tuje goste - 11.15 Nimaš prednosti - 12.05 Iz oper Ferenc Erkla - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Anica Cepe poje slovenske narodne pesmi - 13.30 Priporočajo vam - 14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo - 14.35 Zbor Roger Wagner iz Amerike - 15.25 Zabavni intermezzo - 15.30 Ansambel Mihe Dovžana in ansambel Borisa Franka - 15.45 V svetu znanosti - 16.00 Vsak dan za vas - 17.05 Petkov simfonični koncert - 18.00 Aktualnosti doma in po svetu - 18.20 Plesni orkester RTV Ljubljana - 18.45 Kulturne diagonale - 19.05 Glasbene razglednice - 20.00 Iz arhiva opernih melodij - 20.20 Tedenski zunanje-politični pregled - 20.30 Naši skladatelji pred mikrofonom - 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih - 22.10 Za ljubitelje jazz - 22.50 Literarni nokturmo - 23.05 Med Hindemithovimi koncerti

18.20 Iz fonoteke radija Koper - 18.45 Naš razgovor - 19.05 Glasbene razglednice - 20.00 Dvajset minut z orkestrom RTV Ljubljana - 20.20 Nikola Subić Zrinjski - opera - 23.05 Literarni nokturmo - 23.15 Nočne harmonije

ČETRTEK - 4. novembra

8.05 Glasbena matineja Simfoničnega orkestra - 8.55 Radijska šola za višjo stopnjo - 9.28 Marjetica - glasbena pravljica - 9.40 Stari in novi znanci - 10.15 Pojo solisti beogradske opere - 11.00 Turistični napotki za tuje goste - 11.15 Nimaš prednosti - 12.05 Solistična glasba za razvedrilo - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Čez hrib in dol - 13.30 Priporočajo vam - 14.05 Klasična simfonija

SOBOTA - 30. oktobra

RTV Zagreb
10.00 Televizija v šoli
RTV Beograd
17.40 Kje je, kaj je
RTV Skopje
17.55 Zoki Poki - lutkovna oddaja
RTV Ljubljana
18.10 Vsako soboto
18.25 TV obzornik
RTV Beograd
18.45 Weekend - scrijska igra za mladino
19.25 Ko sem bil še majhen
RTV Ljubljana
19.40 Cik-cak
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
RTV Ljubljana
20.30 TV obzornik
20.40 VI. grafični bienale
RTV Beograd
21.10 Druga plat medalje
RTV Ljubljana
22.00 Dick Pöwel vam predstavlja
22.50 Zadnja poročila

NEDELJA - 31. oktobra

RTV Ljubljana
9.30 Oddaja narodno-zabavne glasbe

RTV Beograd
10.00 Kmetijska oddaja
RTV Zagreb
10.45 Združenje radovednežev
RTV Ljubljana
11.30 Cirkuški deček
RTV Zagreb
12.00 Telesport
Sportno popoldne
RTV Ljubljana
17.30 Grindl - film
18.05 Dany Kaye vam predstavlja - film
19.00 Mednarodna ura - Mehika
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
20.45 Dovolj je, da molčiš - kriminalka
RTV Ljubljana
22.10 Zadnja poročila

PONEDELJEK - 1. nov.

RTV Ljubljana
18.10 Risanke
18.25 TV obzornik
18.45 Farkas - kulturni film

19.00 Koncert za čembalo in godalni ansambel
RTV Beograd
19.15 Tedenski športni pregled
RTV Ljubljana
19.40 Propagandna oddaja
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
RTV Ljubljana
20.30 TV obzornik
20.40 Ekvinokcij - opera
22.05 Zadnja poročila

TOREK - 2. novembra

Ni sporeda!

SREDA - 3. novembra

RTV Zagreb
10.00 TV v šoli
16.50 Govorimo rusko
17.10 Učimo se angleščine
RTV Ljubljana
17.40 Tik-tak
17.55 Pionirski TV studio
18.25 TV obzornik
18.45 Opera skozi stoletja
19.15 Filmski pregled

RTV Zagreb
19.40 TV prospekt
RTV Ljubljana
19.45 Intermezzo
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
RTV Ljubljana
20.20 TV obzornik
RTV Zagreb
21.30 Oddaja za pomorščake
RTV Ljubljana
21.30 Kulturna panorama
22.10 Zadnja poročila

ČETRTEK - 4. novembra

RTV Zagreb
10.00 TV v šoli
RTV Beograd
11.00 Tečaj angleškega jezika
RTV Ljubljana
16.10 TV v šoli
RTV Beograd
17.40 Tisočkrat - Zakaž
RTV Ljubljana
18.25 TV obzornik
RTV Beograd
18.45 Po Jugoslaviji

RTV Ljubljana
19.10 Ansambel Jožeta Privška
19.40 Brez parole - mladinska oddaja
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
RTV Ljubljana
20.30 TV obzornik
20.40 Prenos gledališke predstave
RTV Ljubljana
21.10 Rezerviran čas
22.00 Zadnja poročila

PETEK - 5. novembra

RTV Zagreb
10.00 TV v šoli
16.40 Govorimo rusko
17.00 Učimo se angleščine
17.30 TV v šoli
18.00 Mendov spored
RTV Ljubljana
18.25 TV obzornik
18.45 Clovek in proizvodnja
19.15 S kamero po svetu
19.45 TV akcija
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
RTV Ljubljana
20.30 TV obzornik
20.40 Celovečerni film
22.10 Zadnja poročila

TELEVIZIJA

Nove pobude

jamstvo za dobro počutje gostov

Škodljivi mir

Tokrat je beseda o skrajšanem delovnem času — o 42-urnem tedniku. Ustava, ki je to možnost odprla, je v prvem začetku lani vzbudila precej zanimanja med zaposlenimi. Toda ščasoma, zlasti pa zadnje mesece v vrsticu reforme, skoraj ni več slišati o tem.

Storjenega pa je bora malo. V radovljiski občini je 5 podjetij, kjer so uvedli prosto soboto enkrat ali večkrat v mesecu, podobno je v Kranju in drugod. Morda je samo kakih 10 odstotkov zaposlenih, ki so že prišli do delno skrajšanega časa in to vse ob sobotah. Zadnje čase pa tudi teh premikov ni zabeleženih.

Vzroke za to je slutiti v dveh skrajnostih. Prva, da je bila po kolektivnih svojčas živa težnja samo za tako imenovane angleške sobote in druge oblike niso bile privlačne. Druga skrajnost pa je tehničnega, vodstvenega izvora, ki sloni na nezmanjšanem ali celo povečanem koriščenju strojnih in drugih zmogljivosti, pri čemer ne bi smeli izpustiti niti noči, niti nedelj itd. Ker med zaposlenimi ta varianta ni na prvi pogled simpatična in ker njeni zagovorniki (a to so marsikje oni z boljimi prejemki in standardom, ki bi si tako lahko privoščili tedensko dvo-dnevne vikende!) niso mogli kolektivno zagotoviti nezmanjšane dohodka, je zaradi »božjega miru« vsa stvar lepo zamrla po

predalih. Zlasti še, ker se je marsikje razširilo geslo bodite zadovoljni, da imate vsaj tako zaposlitev.

Toda zadeva je sestavni del današnje reforme in vsako zavlačevanje se bo lahko maščevalo. Čez do brega pol leta bodo morale vse delovne organizacije predložiti občinskim skupščinam izdelani predlog kot to določa zakon. Danes pa je več kot polovica kolektivov, kjer o tem še sploh niso razmišljali. Zlasti v malih kolektivih, kjer tudi ni ustreznega kadra za analize in priprave.

Proti sedanjemu zastoju so se marsikje že zelo glasno dvignile sindikalne organizacije. To je bilo ondan na škofjeloškem občnem zboru, na Jesenicah, v Kranju in tudi drugod. Kakšne bodo oblike pa je seveda stvar strokovne presoje. Verjetno bo med nakazanimi skrajnostmi prišlo do kompromisov. Glavna ugotovitev je, da se večina zaposlenih ne zavzema za proste sobote marveč za zaslužek. To pa bo moralo dati smer v iskanju vseh vrst rezerv, razporejanja delovnega časa, koriščenje proizvodnih zmogljivosti in boljšega gospodarjenja sploh. Toda treba se je s tem spopasti. Sedanji mir je škodljiv, ker s tem izgubljammo čas za načrtno, prediskutirano in preizkušeno pot do cilja v korist zaposlenih.

K. Makuc

Na Španovem vrhu, Črnem vrhu in na Planini pod Golico bodo letos dočakali zimo bolj pripravljeni in menijo, da bo letos bolj preskrbljeno za vse obiskovalce, zlasti še za ljubitelje smučanja.

Mladinske delovne brigade so uredile okolico vseh treh postaj nove sedežnice in pripravile terene za smučarske proge ter jih označile z barvnimi znaki. Uporabili bodo

tudi staro vlečnico, kjer bodo kmalu končali z deli pri spodnji, novi postaji.

Podjetje Ljubljana transport bo postavilo še eno vlečnico, ki bo dolga 300 metrov

in bo glede na manjši vzpon zmogla 360 prevozov na uro. Nova vlečnica bo postavljena desno od spodnje postaje sedežnice v Planini pod Golico. Ker bo prenosljiva, jo bodo lahko v slabših snežnih razmerah prestavili višje. Poleg tega pa bo Ljubljana transport uredil pri srednji postaji stalni Elanov servis, kjer bodo popravljali najnujnejše okvare na smučkah in izposojali smuči. Pri žičnici bodo organizirali smučarsko šolo in stalno skrbeli za dobre in urejene proge. V zgornji postaji sedežnice bodo uredili tudi bife.

Letos so začeli urejati tudi cesto Jesenice—Planina pod Golico. Vodstvo podjetja Ljubljana transport je zagotovilo, da bodo z vsemi pripravami gotovi že do sredine novembra.

Iz vsega tega je razvidno, da bo letos resnično boljše preskrbljeno za vse obiskovalce tega lepega predela v naših Karavankah.

Vreme

Danes bo pretežno oblačno, vmes so možne prehodne manjše padavine. Najnižje nočne temperature okoli nič stopinj, najvišje dnevne med 12 in 14 stopinj. V naslednjih dneh je pričakovati nestaino vreme.

KŽK KRANJ DE KLAVNICA

kupi večje količine sena in lucerne po dnevni cenli.

Pismene ali osebne ponudbe sprejema DE Klavnica Kranj, Maistrov trg 7/I ali na Klavnici, Savska cesta 16.

Kje je denar?

Vprašanje finansiranja strokovnega šolstva so pri občinski skupščini v Radovljici obravnavali že nekajkrat, in to na sami seji obeh zborov ali pa je ta problem posebej obravnavali in proučevali svet za šolstvo. Sprejeli so tudi ustrezne sklepe in poslali priporočila gospodarskim in drugim organizacijam. Skupščina občine je z delovnimi organizacijami sklepala posebne pogodbe o združevanju sredstev za ta namen. Po teh pogodbah naj bi vse gospodarske organizacije prispevale v šolski sklad za namensko uporabo 2 odst. od izplačanih bruto osebnih dohodkov. Od skupne ma-

se bi se nabralo na ta način 150 milijonov denarja v celotnem koledarskem letu. Do 30. septembra so dosegli bruto osebni dohodki 6 milijard, kar bi bilo nekako 76 odst. od predvidene letne vsote; od tega pa pomenita 2 odst. nekako 120 milijonov dinarjev.

Vendar pa so pri združevanju sredstev nastopile težave že ob sklepanju samih pogodb z delovnimi organizacijami, čeravno so občinski organi in politične organizacije poskusile vse, da bi jim uspelo zbrati zahtevana sredstva in tako zadostiti medobčinskemu skladu za financiranje strokovnega šolstva.

Z DELI SO PRIČELI

Že prihodnje leto nov planinski dom na Vrščicu

Na novem Tičarjevem domu na Vrščicu so spet stekla dela, ki so jih pred leti prekinili zaradi pomanjkanja denarja. Predračun izgradnje po cenah iz leta 1964 je predvideval okrog 70 milijonov stroškov. Prvotno je bila zasnovana le adaptacija obstoječega Tičarjevega doma. Spričo tega, da je koča stara že 60 let so se lotili novogradnje. Investitor PD Jesenice ima 43 milijonov lastnih sredstev. Do 15. oktobra letos je bilo opravljenih gradbenih del za 37 milijonov ter za 4 milijone vodovodne

in električne instalacije. Naročena je tudi oprema.

To praktično pomeni, da nov dom že stoji in opravljajo le notranja dela. Zgrajen bo v gorenskem slogu s precejšnjimi lesnimi oblogami, in prilagojen vremenskim razmeram kakršne so na Vrščicu. Predvidevajo, da bo zgrajen do konca letošnjega leta. V novem domu bo 56 udobnih ležišč in 30 dodatnih. V treh restavracijskih prostorih bo 85 sedežev ter 25 sedežev na prostem. Kuhinja bo zmogla 150 do 200 obrokov.

Torej se nam obeta že za prihodnjo spomladansko smučarsko sezono prijeten dom na Vrščicu. Grajen je bil prav za potrebe prehodnega turizma in za smučarski turizem zlasti v spomladanskih mesecih. Če bodo kmalu postavili tudi primerno vlečnico, bo na pomenu še pridobil. Tu so odlični smučarski tereni in če bo še vlečnica, se bo Kranjska gora, lahko odlično dopolnjevala z Vrščicem.

Prav tako je pomemben za letno sezono saj je dosegel prehod čez Vrščic že nad 150 tisoč turistov. Značilen je porast prometa tujih motoriziranih turistov in planincev, zlasti iz Avstrije, Italije, Nemčije, Češke in od drugih.

Živahno delo

V okviru delavske univerze na Jesenicah so pripravljene 3 predavanja, katera sedaj organizirajo v 11 krajih občine. France Zvan govori v svojem predavanju o današnji Kitajski, Pavle Merlak o vtisih iz zlate Prage in Tine Mihelič o šestih nočeh v stelah Matterhorna.

Pred dnevi so dobili na Delavski univerzi dovoljenje republiškega sekretariata za šolstvo, da lahko vpisujejo v večerno osnovno šolo vse tiste, ki so stari 15 let in so zaposleni.

V petek bodo začeli z začetnim tečajem nemškega jezika.

PODJETJA - USTANOVE ZGP MLADINSKA KNJIGA KRANJ, Majstrov trg 1

vam nudi

v svojem posebnem oddelku — pisarniškem servisu pisalne in računske stroje, pisalni in pisarniški material po grosističnih cenah

IZKORISTITE UGODNO PRILOŽNOST!

Izdaja in tiska ČP »Gorenski tisk« Kranj, Koroska cesta 8. Naslov uredništva: Kranj, Cesta Stanca Zagarja 27 in uprave: Kranj, Koroska cesta 8. Tekoči račun pri NB v Kranju 515-1-135. Telefoni redakce. 21-835, 22-152 uprava in škatla 21-190, 21-475, 21-897. Naročnina letno 2000, mesečno 170 dinarjev. Cena posameznih števil 40 din. Mali oglasi za naročnike 40, za nenaročnike 50 din beseda. Neplačanih oglasov ne objavljamo